

UYÁAX
**YE' ESAJIL
MEYAJO'OB
TU JA'ABIL**
2016

TU TÁAN H. CONGRESO DEL ESTADO

UYÁAX
**YE' ESAJIL
MEYAJO'OB
TU JA'ABIL**
2016

TU TÁAN H. CONGRESO DEL ESTADO

YÁAX XOOT

**MOLA'AYILO'OB UNAJ U
SÁASKUNTIKO'OB U MEYAJ**

Yáax t'aan

Tu k'aaba' le máaxo'ob k-jo'olintik u noj jo'olpóopil u mola'ayil Inaip tu lu'umil Yucatane' yéetel ichil le ba'ax kujets'ik u articulo'ilo'ob 12 ichil u jaatsil VII, 22 u jaatsil IX, 35 yéetel 36 ti' u a'almaj t'aanil u sáaskunta'al yéetel u ts'aabal ojéeltbil u meyaj jala'ach ti' le lu'uma' , beeyxan u articulo'il 75 ti' u uk xóot ts'iibil u a'almaj t'aanil u lu'umil Yucatán, tu ts'aj ojéeltbil tu táan congreso ti' le lu'uma' yéetel kajnáalo'obe' le ye'esajil meyajja' ti' u ja'abil 2016, ti' u mola'ayil u sáaskunta'al, u ts'aabal ojéeltbil yéetel u kanáanta'al ba'alo'o yaan u yil yéetelo'ob.

Tu noj lu'umil Mexico'e' ichil le k'iino'oba' táan u ye'espajal jump'éeel túumben bix u sáaskunta'al u meyaj jala'acho'ob, le je'ela' káaj tu ja'abil 2014 yéetel u xak'alta'al u wak articulo'il ti' le k-noj a'almaj t'aan, yéetel ti' le u láak' ja'abe' u ts'aabal k'ajóoltbil u noj a'almaj t'aanil u sáaskunta'al yéetel u ts'aabal ojéeltbil u meyaj jala'acho'ob, beeyxan yéetel u beeta'al u chiikulil u sáaskunta'al meyaj, le je'elo'oba' ku ts'a'ikob u chuun u meyajil tu'ux tuláakal káajnáalo'ob, jala'acho'ob yéetel mola'ayilo'ob, k-beetik jump'éeel túumben noj lu'um, tu'ux ku sáaskunta'al meyaj yéetel u takpajal le kajnáalo'obo' je'ex unaje'.

Ti' le k-lu'uma' ja'abil 2016 ku ye'esik u ka'a jaatsil u meyaj yóoal u sáaskunta'al meyaj, le je'ela' ichil u káajal u meyaj yéetel u chiimpolta'al le k-a'almaj t'aanil u sáaskunta'al yéetel u ts'aabal ojéeltbil u meyaj jala'ach tu ja'abil 2016. Le túumben a'almaj t'aana' tu taasaj xan u láak meyaj, tumen jeejeláas mola'ayilo'ob ti'al ja'ach yéetel le ku meyajjo'ob chen tu juuno'obe', tu ch'a'achi'to'ob u meyajil u sáaskunta'al u meyaj yéetel bix kun xupiko'ob u taak'in, le je'ela' uti'al u táakmuk'ta'al u meyajil u sáaskunta'al meyaj tu lu'umil Yucatán. Ti' le e'esajil meyajja' ku chiikbesa'al tuláakal le meyaj beeta'ab tumen le jeejeláas kúuchilo'ob yaan ti' le mola'ayila' ichil u yáax k'iinil enero tak u ts'ook u k'iinil diciembre tu ja'abil 2016.

Jach ki'imak in wóol ikil in ts'aik k'ajóoltbil le chiikula', u ye'esajil meyaj, yéetel u ts'aik u yóol tuláakal le 64 meyjulilo'ob k-meyaj ti' le mola'ayila', beeyxan ti' u meyajil in wéet noj jo'olpóopilo'ob María Eugenia Sansores Ruz yéetel Aldrin Briceño Conrado, yéetel le ts'o'ok jo'olintiko'ob le mola'ayila' k-múul meyaj ti'al u béeykunta'al u sáaskunta'al meyaj yéetel u kanáanta'al ba'alo'ob yaan u yil yéetel máako'ob ti' le k-lu'umila'.

Le meyajja' táan u beeta'ala' ku ma'alobkintik u sáaskunta'al meyaj, ikil u kaxanta'al ka u nats'kubaj káajnáalo'ob ti' le mola'ayilo'ob yéetel le je'ela' ka u taas nojbe'enil ti'al kaaj.

Lic. Susana Aguilar Covarrubias
U Noj Jo'olpóopil Inaip tu lu'umil Yucatán

BA'AX KU TAASIK

Kooom ts'íibil

Yáax jaats ti'al jala'acho'ob

Yáax xoot. U je'ets'el jala'acho'ob unaj u sáaskuntiko'ob meyaj **PAG.4**

Ka'a xoot. U chiikulilo'ob correo electrónico ti'al u meyaj jala'acho'ob uti'al u k'amiko'ob k'áatchi'ob yóolal u meyaj o'ob **PAG.6**

Yóox xoot. K'áatchi'ob yóolal u meyajil jala'acho'ob yéetel u kanáanta'al ba'alo'ob yan u yil yéetel máako'ob **PAG.7**

Kan xoot. u súutukilo'ob ichil le ku meyaj o'ob u kúuchilo'ob u sáaskunta'al u meyaj jala'acho'ob **PAG.9**

Ka'ajaats le meyaj unaj u beetik u mola'ayil Inaip tu lu'umil Yucatán

Yáax xoot. U béeykunta'al u k'áatchi'ta'al u meyaj jala'acho'ob **PAG.12**

Ka'a xoot. U xak'alta'al, u meyajta'al, u beeta'al yéetel ts'atanta'al u chiikulil ti' internet ku béeykuntik le ba'axo'ob ku ya'alik le a'almajt'aana' yo'olal u sáaskunta'al yéetel u ts'aabal ojéeltbil meyaj. **PAG.16**

Yóox xoot. U meyajta'al yéetel u ts'o'oksa'al le xaak'alilo'ob betano'ob tumen kajnáalo'ob yóolal núukajo'ob ts'o'ok u beeta'al. **PAG.21**

Kan xoot. U ts'aabal ojéeltbil yéetel u chiikbesa'al u páajtalil u k'ajóolta'al u meyaj jala'acho'ob **PAG.25**

Jo' xoot. U ts'aabaj k'ajóoltbil u meyajil u sáaskunta'al meyaj tumen naajilo'ob xook. **PAG.32**

Wak xoot. U ka'ansa'al u meyjulilo'ob jala'achilo'ob ti'al u meyajil u sáaskunta'al yéetel u ts'aabal ojéeltbil u meyaj. **PAG.40**

Uk xoot. U béeykuntiko'ob ka péektsilta'ak ti' le jeejeláas múuchkabilo'ob kajnáalo'obe' u páajtalil u yojéeltiko'ob bix u meyaj jala'acho'ob ichil u keetil kuxtal. **PAG.44**

Waxak xoot. U noj múuch'kabil jo'olpópilo'ob **PAG.46**

Bolom xoot. Múul meyaj yéetel u noj múuchkabil sáaskunta'al meyaj **PAG.48**

Lajum xoot. U táakmuk'ta'al u meyaj le mola'ayila' **PAG.50**

Buluk xoot. U kanáanta'al u xuup yéetel u meyaj le mola'ayila' **PAG.51**

U chiikulil meyjulilo'ob. **PAG.53**

U JE'ETS'EL JALA'ACHO'OB UNAJ U SÁASKUNKTIKO'OB MEYAJ

Tu k'iinil 7 ti' febrero tu ja'abil 2014 ts'iibta'ab ti' u chiikuilil ts'aab ojéeltbil u nu'ukulilo'ob nojkaaje' (DOF) u jo'p'éel k'éexil ti' wakp'éelil articulo'il ti' a'almaj t'aan, yéetel le je'ela' áanchaj meyajil yo'olal u ts'aabal ojéeltbil meyaj, yéetel u chuunilo'ob ti'al le jala'acho'ob unaj u sáaskuntiko'ob yéetel u ts'a'iko'ob ojéeltbil u meyajo'ob.

Ti' le a'almaj t'aana' je'ek'abta'al u ti'al u ts'atáanta'al u láak jala'acho'ob beeyxan ku ya'alike' tuláakal le ba'axo'ob yaan u yil yéetel u meyaje' ku páajtal u xak'alta'al tumen kajnáalo'ob yéetel wáaj ma' beyo' chéen ku páajtal u líik'sa'al ti' jayp'éel k'iino'ob, tuláakal le je'ela' je'ets' tu wináalil mayo tu ja'abil 2015, le ka'a ts'aab ojéeltbil le a'almaj t'aana', yéetel ti' u wináalil mayo tu ja'abil 2016 yéetel u ts'aabal ojéeltbil u a'almaj t'aanil le k-lu'uma'.

U a'almaj t'aanil u lu'umil Yucatane' ku jets'ik tu artículo'il 49 tu'ux ku ya'alik yaan u ch'a'abal bey jala'ache':

I.	U mola'ayilo'ob ku meyajo'ob ti'al u jala'achil le lu'uma' beeyxan mola'ayilo'ob ku meyajo'ob yéetel u taak'in kaaj
II.	U mola'ayilo'ob Poder Legislativo yéetel le ku meyajo'ob ti' u kúuchil auditoria
III.	U noj múuchkabil tribunal Superior de justicia, u múuchkabil consejo de la judicatura yéetel le jeejeláas tribunalo'ob ma' tech u meyaj yéetel le yáaxo' tuláakal le je'elo'oba' uti'al Poder Judicial.
IV.	U jala'achil mek'taan kaajilo'ob Yucatán
V.	Mola'ayilo'ob ku meyajo'ob tu juuno'ob
VI.	Múuchkabilo'ob politico'ob, u láak múuchkabilo'ob tu lu'umil Yucatán yéetel ti' u noj lu'umil México ku meyajo'ob wey tek lu'uma'.
VII.	U múuchkabilo'ob áantaj ku meyajo'ob yéetel u taak'in kaaj
VIII.	Wíiniko'ob yéetel kúuchilo'ob koonol, múuchkabil meyjulilo'ob ku meyajo'ob wáa ku k'amiko'ob u taak'in kaaj.
IX.	U noj naajil xook tu lu'umil Yucatán.

Tu k'iinil 31 ti' u wináalil diciembre tu ja'abil 2016 tu ts'íibtuba'ob 233 juntúulal jala'acho'ob unaj u sáaskuntiko'ob u meyaj.

 U ja'achil u Lu'umil Yucatán 19 mola'ayilo'ob 52 mola'ayilo'ob ku meyajo'ob tu juun	 106 jala'achil mek'taan kaajo'ob 25 mola'ayilo'ob ti'al mek'taan kaajilo'ob	 Poder Legislativo U múuchkabil congreso ti le k-lu'uma'yéetel u mola'ayil u kanáanta'al u meyaj jala'ach	 Poder Judicial U múuchkabil consejo de judicatura, u múuchkabilo'ob tribunal superior de justicia, tribunal ti'al u meyjulilo'ob jala'ach, tribunal de justicia fiscal y administrativa yéetel fondo auxiliar para la administración de justicia en Yucatán	 Kan túul mola'ayilo'ob ku meyajo'ob tu juuno'ob CODHEY, INAIPI, IEPAC yéetel Tribunal Electoral	 U noj naajil xookil tu lu'umil Yucatán	 9 juntúulal partido politico'ob
--	--	---	--	--	---	--

K'a'anan u ya'alale' le ts'íibil je'ela' táan u beeta'al, yóolal u tsoolil u múuchkabil meyjulilo'ob jala'ach ku meyajo'ob yéetel u taak'in kaaje' wáaj u láak mola'ayilo'ob ku k'aamiko'ob taak'íne' beeyxan ku táakpajalo'ob tu k'aaba' jala'acho'ob.

KA'A XOOT

U CHÍIKULILO'OB CORREO ELECTRÓNICO TI'AL U MEYAJ JALA'ACHO'OB YÉETEL UTI'AL
U K'AMIKO'OB K'ÁATCHI'OB YO'OLAL U MEYAJO'OB

Jum'p'éel u meyaj u noj a'almaj t'aanil u sáaskunta'al meyaj jala'ache' leti'e' u béeykunta'al u páajtalil u sáaskunta'al yéetel u ts'aabal ojéeltbil meyaj, tumen le je'ela' ku beykuntik ka k'áatchi'ta'ak je'e tu'uxake' yéetel ti' u chiikulil correo electrónico.

Ti'le k'iino'oba'

223

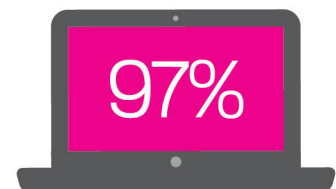
U ja'ala'achilo'ob

=

216

Tu k'amo'ob yéetel
tu ts'o'oksiko'ob

U YÓOX XOOT

K'ÁATCHI'OB YO'OLAL U MEYAJIL JALA'ACHO'OB YÉETEL U KANÁANTA'AL BA'ALO'OB
YAN U YIL YÉETEL MÁAKO'OB

Ichil u meyajil tu ja'abil 2016 le lu'uma' tu k'amaj 11,091 p'éelel k'áatchi'ob yo'olal u meyajjeejeláas jala'acho'ob , u k'áat u ya'al 31 % maanal ti' u ja'abil 2015 tu'ux k'a'am 8435 p'éelel k'áatchi'ob.

11,091

K'áatchi'ob yo'olal u meyaj
Jala'acho'ob

10,051 Núuka'abij

864 Ma' ts'o'oksa'ab tumen le
kajnáal beet le k'áatchi'o'

176 Táan u núuka'al tumen
le jala'acho' tak u yáax
k'iinil enero 2017

Beeyxan k'a'am 670 jump'éelel k'áatchi'ob yóolal u kanáanta'al ba'alo'ob yan u yil yéetel máako'ob, ti'le je'elo'oba' 644 jump'éelel ts'o'oksabo'ob tu beel, 17 jump'éelel ma ts'o'oksabo'ob tumen le máax k'áatej yéetel 9 jump'éelel táan u meyajta'al tak tu yáax k'iinil enero tu ja'abil 2017.

670

K'áatchi'ob yóolal u
 kanáanta'al ba'alo'ob yan
 u yil yéetel máako'ob

644

Meyajta'ab

17

ma' ts'o'oksa'ab

9

táan u meyajta'al tak tu
 yáax k'iinil 2017

Tu lu'umil Yucatané' ku núuka'al le k'áatchi' ku beeta'al yóolal u meyaj jala'ache' ichil 8.5 u k'iinilo'ob meyaj, le je'ela' ma' tu máan ti'le 10 u k'iinilo'ob meyaj ku ya'alik le a'almaj t'aan tek lu'uma'.

KAN XOOT

U SÚUTUKILO'OB ICHIL LE KU MEYAJÓ'OB U KÚUCHILO'OB U SÁASKUNTA'AL U MEYAJ JALA'ACHO'OB

Ti' le 197 jump'éelal jala'acho'ob ts'ook u ya'aliko'ob ichil ba'ax súutukilo'ob ku mayajo'obo'

135

Ku meyajo'ob maanal 20 oora'ob ichil jump'éel p'isk'iin (kanp'éel oora'ob ichil jump'éel k'iin lunes tak viernes)

62

ku meyajo'ob ma' maanak ti 20 oora'ob ti' jump'éel p'isk'iin.

Uti'al u péektsilta'al u páajtalil u k'aatchi'ta'al u meyajil jala'acho'ob yéetel u kanáanta'al ba'alo'ob yaan u yil yéetelo'ob, u mola'ayil Inaip tu lu'umil Yucatané' ku beetik jeejeláas jets' t'aanilo'ob ti'al u béeykunta'al le páajtalilo'oba'.

KA'A JAATS

**LE MEYAJ UNAJ U BEETIK
U MOLA'AYIL INAIP TU
LU'UMIL YUCATÁN**

U BÉEYKUNTA'AL U K'ÁATCHI'TA'AL U MEYAJ JALA'ACHO'OB

Ikil u káajal u meyaj u túumben a'almaj t'aanil u saaskunkta'al meyajé, le ja'ala'acho'obo' unaj u ts'aiko'ob ojéeltbil yéetel u meyajtiko'ob le ba'alo'ob ku jets'ik u articulo'ilo'ob 9 yéetel 9ª ti' le úuchben a'almaj t'aano', ti'al le je'ela' le mola'ayila' tu meyajtaj u chíikuil ti' internet www.transparenciayucatan.org.mx, tu'ux ku ts'aabal ojéeltbil le meyaj beeta'ab tak tu wináalil abril tu ja'abil 2016.

U chíikuil u k'aamal, u ts'íibta'al , u xak'alta'al u ts'atáanta'al yéetel u ts'aabal ojéeltbil le meyajó' ichil le ba'ax ku ya'alik u articulo'ilo'ob 9 yéetel 9A.

Tu ja'abil 2016 le jala'acho'ob unaj saaskuntiko'ob meyajé tu túuxto'ob 628 nu'ukulo'ob ti' le meyaj unaj u chíikbesa'al ti' u chíikuil internet www.transparenciayucatan.org.mx

Ti' le ba'ax tu k'amaj le mola'ayila' ts'ibta'ab yéetel k'u'ub ti' le jala'acho'obo' 605 p'eelel chiikulilo'ob meyajé, tu'ux ku ya'alike' wáa ichil le ba'ax túuxta'abo' ti' yan le ba'ax unaj u túuxta'al wáaj u ts'aabal ojéeltbil, beeyxan wáaj yan ba'ax ku binetik ti'.

Ti' u xaak'alil beeta'ab ti' le jeejeláas chiikulilo'ob túuxta'ab tu ja'abil 2016 tumen le jala'ach unaj u núukik le k'áatchi'o', chiikbesa'ab le je'ela':

Áantajil ti'al jala'acho'ob unaj u sáaskuntiko'ob u meyaj.

Ti' 1,250 áantajil beeta'ab ti' le jeejeláas jala'acho'obo', uti'al u yáantalo'ob ti' u meyajil u sáaskuntiko'ob yéetel u ts'a'iko'ob ojéeltbil le meyaj ku beetiko'ob je'ex ku jets'ik u a'alma' t'aanil tu lu'umil Yucatán yéetel tu kaajilo'ob u lu'umil Yucatán, yéetel le je'ela' ku béeykunta'al le ba'ax ku ya'alik u artículo'ilo'ob 9 yéetel 9A.

Tsikbal yéetel jala'acho'ob unaj u sáaskuntiko'ob u meyaj.

Uti'al ka béeyak u xak'alta'al tumen kajnáalo'obe' le meyaj ku beetik le jeejeláas jala'acho'obo' ti' u chiikulil internet www.transparenciayucatan.org.mx le meyaj yéetel le ju'uno'ob unaj u ts'aabal k'ajóoltbil, beeyxan ximbata'ab jeejeláas kaajo'ob yaanti'ob talamilo'ob uti'al u na'aksiko'ob le ba'ax ku k'áata'al, uti'al le je'ela' xak'alta'ab le ts'ibilo'ob uti'al u yila'al wáaj ma'alob yaniko'ob wáaj yan ba'ax ku binetik ti'ob xan ku k'u'ubul ti'ob jump'éeel ju'un tu'ux ku ya'alik ba'ax ku binetik yéetel unaj u ku'ubul xan tu kúuchil oficialía de partes.

Ti' le meyajá' tek much'ikbaj yéetel 161 meyjulilo'ob ti' 46 p'eelel jala'acho'ob.

Tu wináalil diciembre tu ja'abil 2016 bino'ob tu kúuchilo'ob meyaj 24 p'éeel ja'acho'ob uti'al ka áantako'ob yóolal le túumben chíikulilo'ob u sáaskunta'al meyaj ku jets'ik le túumben a'almaj t'aana'.

Tsikbanajo'on yéetel 35 juntúulul meyjulilo'ob jala'ache', uti'al ka u beeto'ob le túumben meyajilo'ob ku je'ets'el je'el ka ts'aabak tu ju'unil tu'ux ku je'ets'el u meyajil le máax ku jo'olintik u kúuchil u sáaskunta'al meyaj, u je'ets'el u múuchkabil sáaskunta'al meyaj ti' le mola'ayo'yéetel u jets't'aanilo'ob u meyaj, beeyxan k'ata'ab ti'ob ka u ts'a'ob ojéeltbil ti' le mola'ayila' u tsol ts'íibilo'ob yéetel u láak mola'ayilo'ob tu'ux ti' le tu ts'a'ob taa'in uti'al u meyajó'ob wáaj u jo'olintiko'ob meyajilo'ob tu k'aaba'.

U kanáanta'al u meyaj jala'acho'ob yóolal le ba'ax ku k'áatik le túumben a'almaj t'aano'

Beeta'ab 346 ts'íibilo'ob uti'al le jeejeláas jala'acho'obo', uti'al u meyajtiko'ob le ts'íibo'ob ku jets'ik a'almaj t'aan.

Ts'aab **7,434** áantajilo'ob ti'al u ts'o'oksa'al le je'elo'oba'.

782

uti'al u yojéelta'al bix u yéeya'al máax kun jo'olintik u kúuchilo'ob u sáaskunta'al meyaj.

2,266

uti'al u múuchkintiko'ob u a'almaj t'aanil ti'al u meyaj u kúuchil yéetel u múuchkabil u sáaskunta'al u meyaj jala'acho'ob.

950

uti'al u beeta'al u múuchkabilo'ob u sáaskunta'al u meyaj jala'acho'ob

2,231

uti'al u beetiko'ob u tsoolil le múuchkabilo'ob, u meyjulilo'ob, le mola'ayilo'ob yéetel le áanchaj u meyajó'ob, wáaj tu xupo'ob u taak'in le jala'acho'obo'.

1,205

uti'al u beeta'al u tsoolilo'ob meyaj ichil mola'ayilo'ob

Uti'al u ts'ookbal le ja'aba' 124 p'eelel jala'acho'obe', tu ts'o'okbeso'ob le meyaj unaj u beeto'ob.

209

jala'acho'ob unaj u
saaskuntiko'ob u
meyaj (94%)

Tu ts'a'ob ojéeltbil u ju'unil u ts'aabal u meyajil máax jo'olintik u kúuchil u saaskunta'al meyaj

207

jala'acho'ob unaj u
saaskuntiko'ob u
meyaj (93%)

Tu ts'a'ob ojéeltbil, bix béeychaj u beeto'ob u múuchkabil u saaskunta'al meyaj

197

jala'acho'ob unaj u
saaskuntiko'ob u
meyaj (88.3%)

Tu túuxto'ob u tsoolil u meyajilo'ob ti' le mola'ayilo'obo'

153

ala'acho'ob unaj u
saaskuntiko'ob u
meyaj (69%)

Tu túuxto'ob ti' le mola'ayila' u a'almajt'aanilo'ob ku béeykuntiko'ob u meyaj le kúuchilo'ob u saaskunta'al meyaj.

159

jala'acho'ob unaj u
saaskuntiko'ob u
meyaj (71%)

Tu túuxto'ob u tsoolil le múuchkabilo'ob beeyxan le mola'ayilo'ob yéetel le áanchaj u meyajlo'ob u taak'in jala'acho'ob.

U kúuchil u saaskunta'al meyaj tu mola'ayil INAIP tu lu'umil Yucatán

Tu ja'abil 2016 tu yáantaj 444 túulal máako'ob, beeyxan k'a'am 300 p'eelel k'áatchi'ob ichil le je'elo'oba'.

- 278 ts'o'oksabo'ob tu beel yéetel ts'aab ojéeltbil ti' le máax beet le k'áatchi'o'
- 19 ma' ts'o'oksa'ab tumen le máax beet le k'áatchi'o'
- 3 táan u meyajta'al tak tu yáax k'iinil enero tu ja'abil 2017

U súutukil u núuka'al le k'áatchi'obo'ti' yan ichil 7 u k'iinilo'ob meyaj, le je'ela' ma' tu máan ti' le ku jets'ík u a'almaj t'aanil le lu'uma' tu'ux ku ya'alik 10 k'iino'ob.

KA'A XOOT

U XAK'ALTA'AL, U MEYAJTA'AL, U BEETA'AL YÉETEL TS'ATANTA'AL U CHÍIKULIL TI'INTERNET KU BÉEYKUNTIK LE BA'AXO'OB KU YA'ALIK LE A'ALMAJT'AANA'YO'OLAL U SÁASKUNTA'AL YÉETEL U TS'AABAL OJÉELTBIL MEYAJ.

U noj chíikulil u sáaskunta'al meyaj (PNT)

Ikil u k'a'abetchajal jump'éel chíikulil ti'internet tu'ux ku mu'uk'ankunsa'al u páajtalilo'ob u yojéelta'al u meyaj jala'acho'ob yéetel u kanáanta'al ba'alo'ob yan u yil yéetel to'on, beeyxan u kanáantik tuláakal le ts'íibilo'ob yéetel jeejeláas ju'uno'ob uti'al u xak'alta'alo'ob layli' ichil le chíikulila', uti'al le je'ela'je'ets' ichil u noj a'almaj t'aanil u sáaskunta'al meyaj jala'ache' u béeykunta'al le chíikulil internet ts'o'ok u ya'alal.

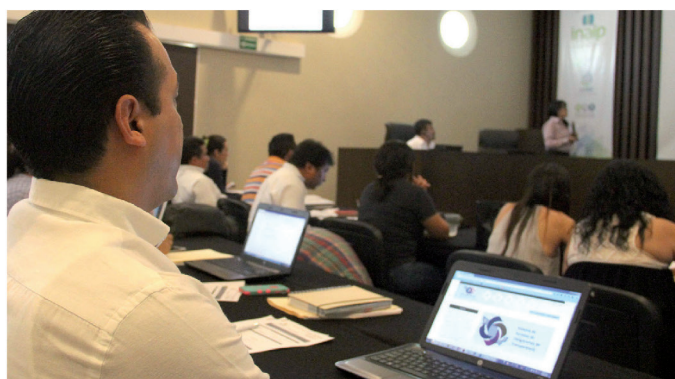
Le je'ela' ku béeykuntik jump'éel nu'ukulil tu'ux ku táakmuk'ta'al u páajtalil wiiniko'ob uti'al yojéeltiko'ob u meyaj jala'ach beeyxan u kanáanta'al le ba'alo'ob yan u yil yéetel máako'ob, le chíikula' ku kanáantik tuláakal le ba'axo'ob ku ts'aabal ojéeltbil tumen jala'acho'ob.

Le je'ela' ku múul meyaj yéetel u chíikulil u ts'aabal ojéeltbil meyaj (SISAI) u chíikulil u béeykunta'al meyaj yéetel (SIGEMI) u chíikulilo'ob u sáaskunta'al meyaj (SIPOT) yéetel u chíikulil u ts'aabal ojéeltbil meyaj ti' le mola'ayilo'ob yéetel jala'acho'ob unaj u sáaskuntiko'ob meyaj (SICOM)

U mola'ayil Inaip tu lu'umil Yucatán ichil u meyajil u meyajta'al u chíikulil (PNT) tu chíikbesaj 25 p'éelal mayajilo'ob ma' no'ojano'obi, ti' le je'elo'oba' 11 p'éelal áanchaj u yil yéetel u chíikulil SIPOT, 6 yéetel SISAI, 3 yéetel SIGEMI, 3 yéetel u meyajil PNT yéetel 2 ti' u chíikulil INFOMEX.

Le meyajilo'ob je'ela' ts'aab ojéeltbil ti' u mola'ayil INAI, ti' le je'elo'oba' 24 p'éelal takpoolilo'ob túuxtabo'ob ti' correo electrónico, ti' le je'elo'oba' 8 ts'ook u meyajta'al yéetel u ts'oksalo'ob tu beel, yéetel 16 jump'éelal táan u meyajta'al.

U chíikulil Acceso a la Información (SAI)

U chíikulil SAI beeta'ab yéetel meyajta'ab tumen u mola'ayil Inaip tu lu'umil Yucatán tu ja'abil 2006, uti'al ka béeyak u k'áatchi'ta'al ti' u chíikulil internet yéel ka u k'amo'ob ti' le chíikula' u núukajil le k'áatchi' ku beetko'ob, u láak' ba'axe' le chíikula' tu yáantaj xan uti'al u núuka'al tu beel le k'áatchi'obo'.

Tak tu k'iinil 5 ti' u wináalil mayo tu ja'abil 2016 u ts'ook k'iin u meyaj u chíikulil SAI, le chíikulila' ku meyaj yéetel 44 p'éelal jala'achilo'ob unaj u sáaskuntiko'ob u meyaj, ti' le je'elo'oba' 32 jump'éelal jala'achilo'ob kaajo'ob, 4 jump'éelal mola'ayilo'ob ku meyajlo'ob tu juuno'ob, 6 múuchkabilo'ob politiko'ob, 2 uti'al u noj jaatsilo'ob meyaj u jala'achil u lu'umil Yucatán, yéetel le je'elo'oba' ku béeykunta'al u meyaj yéetel 36% ti' le jala'achilo'ob unaj u sáaskuntiko'ob u meyaj yaan ti'al le k'iino'obo', le je'ela' u ye'esajil 75.12% ti' tuláakal le jala'achilo'ob tu lu'umil Yucatán.

Le nu'ukula' ku béeytal u xak'alta'al ti' u chíikulil le mola'ayila', ba'ale' chéen ti'al u xak'alta'al tumen le máaxo'ob ku meyajtiko'ob. Tu wináalil enero tak abril ti' u ja'abil 2016 úuch 6 múuch' táambalo'ob uti'al u ka'ansa'al bix u meyaj u chíikulil SAI.

Sistema de Acceso
a la Información Yucatán

U meyajta'al u chíikuilil INFOMEX

Yéetel u káajbal u meyaj le túumben a'almaj t'aanil u sáaskunta'al yéetel u ts'aabal ojéeltbil u meyaj jala'acho'ob tu lu'umil Yucatán, chíikbesa'ab tu chíikuilil u ts'aabal ojéeltbil meyaj tek lu'uma' tu k'iinil 2 ti' u wináalil mayo tu ja'abil 2016, u chíikuilil SAI xu'ul u meyaj bey u chíikuilil ti'al u k'aamal yéetel u ts'o'oksa'al k'áatchi'obo' yéetel u k'iinil 4 ti' u wináalil mayo u lu'umil Yucatane' tu yok'sbesuba' ti' PNT, ba'ale', le chíikuilil je'ela' ma' meyajnaj tu beel, le o'olale' tu k'iinil 25 ti' u wináalil mayo u noj jo'olpópil le mola'ayila' tu mok't'antaj ti' tuláakal jala'acho'obe' ka u ts'aob ojéeltbil tu chíikulo'ob internet jump'éeel tu'ux je'el u béeytal u meyaj máak yéetel u chíikuilil INFOMEX ti'le lu'uma', le je'ela' uti'al u k'amiko'ob yéetel u ts'o'oksiko'ob le k'áatchi' ku beeta'al ti'ob.

Uti'al béeykunta'al le meyaj yéetel u chíikuilil INFOMEX meyajta'ab le je'elo'oba'

- U ts'abal le chíikulila' ti' u nu'ukulil servidor ku meyaj te mola'ayila'
- U ch'a'abal u tsoolil le jala'acho'ob ku meyajó'ob yéetel u chíikuilil SAI
- Ts'a'ab u k'aaba' le túumben jala'acho'ob ti' Poder Judicial yéetel u jala'achil le lu'uma'
- Beeta'ab u chíikulo'ob ti'al u múuchkabilo'ob u sáaskunta'al meyaj ti'le mola'ayilo'obo'
- Je'ets' u k'iinilo'ob yéetel u súutukilo'ob meyaj ti'le jala'acho'ob ku sáaskuntiko'ob u meyaj
- Je'ets' u k'iinilo'ob ti'al u núuka'al le k'áatchi' ku beta'alo'ob ichil le ba'ax ku jets'ik a'almajt'aan.
- K'e'ex u nu'ukulilo'ob u yojéelta'al wáa ts'o'ok u k'aamal le meyajó'obo' tumen le chíikula'
- Xak'alta'ab u nu'ukulilo'ob meyaj
- Xak'alta'ab bix u meyaj le chíikulo'
- K'e'ex bix u meyaj le chíikulila', yo'olal le ba'axo'ob tu k'áataj le jala'acho'obo' je'ex, u k'e'exel u k'aaba' máax ku jo'olintik le kúuchilo', u súutukilo'ob yéetel u k'iinilo'ob meyaj, beyxan le mina'an meyaj.

U múuch'táambalilo'ob ti'al u meyajta'al u chíikuilil INFOMEX

U múuch'táambalilo'ob
 ti'al u meyajta'al u
 chíikuilil INFOMEX

112 meyjulilo'ob jala'ach
 65 jala'achilo'ob unaj u sáaskuntiko'ob u meyaj

Áantajil ti'al u
 meyajta'al tu beel u
 INFOMEX

70 Jala'achilo'ob

U meyajta'al u jeejeláas chíikulo'ob u sáaskunta'al meyaj (SIPOT)

U chíikuilil SIPOTE' jump'éeel nu'ukulil ti' PNT tu'ux le jala'achilo'ob ku ts'a'iko'ob ti' kajnáalo'obe' tuláakal le ba'ax yan u yil yéetel u meyaj yóolal u sáaskunta'al meyaj, je'ex ku jets'ik u jo'jaatsil ti'le a'almaj t'aano'.

Beeta'ab le meyajilo'oba' uti'al u béeykunta'al u meyaj le beel le chíikulo':

- U ts'íibta'al le ju'unilo'ob unajo' je'ex ku jets'ík u a'almaj t'aanil u sáaskunta'al yéetel u ts'aabal ojéeltbil meyaj tu lu'umil Yucatán.
- U ts'íibta'al u meyaj jala'acho'ob unaj u ts'aabal ojéeltbil.
- U beeta'al u chíikulo'ob ti'al ka béeyak u na'aksa'al u meyaj le jala'achilo'ob tumen le máaxo'ob jo'olintiko'ob u kúuchilo'ob u sáaskunta'al meyaj.
- U ts'aabal ojéeltbil le a'almajt'aanilo'ob ku béeykuntiko'ob u meyaj le jala'achilo'ob

U much'táambalilo'ob ti'al u ka'ansa'al bix u meyaj u chíikulil SIPOT

Tu wináalil julio tak diciembre tu ja'abil 2016 úuch 35 meyajilo'ob ka'ansaj, tu'ux áanta'ab 832 u meyjililo'ob, le je'elo'oba' ku taalo'ob ti' 177 jeejeláas jala'achilo'ob

Ichil u meyajil ti'al u ja'abil 2016 áanchaj 180 áantajilo'ob ti' u meyjulilo'ob 76 jala'achilo'ob unaj u sáaskuntiko'ob u meyajé' yóolal bix u meyajta'al u chíikulil SIPOT.

U chíikulil u meyajilo'ob u sáaskunta'al meyaj tu lu'umil Yucatán.

Le meyajá' ma' je'ex PNT yéetel INFOMEX ku meyajta'al tumen yaanal mola'ayil, le je'ela' ku meyajta'al tumen u mola'ayil Inaip tu lu'umil Yucatán, yéetel yan ichil u páajtalilo'obe' u yáantik jala'acho'ob uti'al ka anak jump'éeel u chíikulil uti'al u ts'a'iko'ob ojéeltbil u meyaj, yéeyel u meyajtiko'ob le ts'íibilo'ob meyajé' uti'al ka beyan u ts'aabal ojéeltbil ti' electrónico je'ex ku ya'alik a'almaj t'aan.

Le jala'achilo'ob mina'anti'ob u páajtalil yéetel u nu'ukulilo'ob uti'al u ts'a'iko'ob ojéeltbil le ba'alo'ob yan u yil yéetel u meyajó'ob, ti' jump'éeel nu'ukulil ti'al le mola'ayila' yéetel le PNT ku páajtal u meyajtik le je'ela' ti'al u ta'akal yéetel u meyajta'al le nu'ukulilo'ob ku ya'alal tu jets' t'aanil meyaj yéetel u láak' meyajilo'ob yan ba'al u til yéetel PNT.

Le nu'ukulilo'oba' ku páajtal u xak'alta'al ti' www.transparenciaayucatan.org.mx yéetel le meyajá' xma' bo'olil ti'al jala'achilo'ob.

Le meyajá' ku béeykuntik ka ts'aabak ojéeltbil le meyajilo'obo' yéetel u meyaj le nu'ukulo'obo' ti'al PNT, beeyxan le je'ela' ku xokik yéetel ku tsolik le k'áatchi'obo' ti' le jeejeláas jaatsilo'ob yano'ob.

U nojbe'enil le túumben meyajila' leti'e u béeykuntik ti' le jala'achilo'obe' ka u ts'o'oksiko'ob le meyaj unaj u beetko'ob yéetel ka xak'alta'ak tumen le kajnáalo'obo', le je'ela' ti' jump'éeleli' ch'íikulil meyaj.

Le meyajila' ku béeykuntik jump'éelel ch'íikulil ti'al jala'acho'ob unaj u saaskuntiko'ob u meyaj, tu'ux ku ch'íikbesa'al le ba'alo'ob unaj u ts'a'iko'ob ojéeltbil, je'ex le ba'alo'ob yan u yil yéetel, u tsoolil u meyajta'al u ch'íikulil PNT yéetel tu'ux kun k'ambil le k'áatchi'obo'.

Ts'ók u k'átko'ob ti' le
mola'ayila' u ch'íikulil web

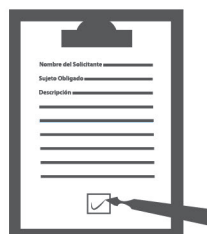

U MEYAJTA'AL YÉETEL U TS'O'OKSA'AL LE XAAK'ALILO'OB BETANO'OB TUMEN KAJNÁALO'OB YÓOLAL NÚUKAJO'OB TS'O'OK U BEETA'AL TI' LE LU'UMA'

Xaak'alilo'ob yóolal núukajo'ob

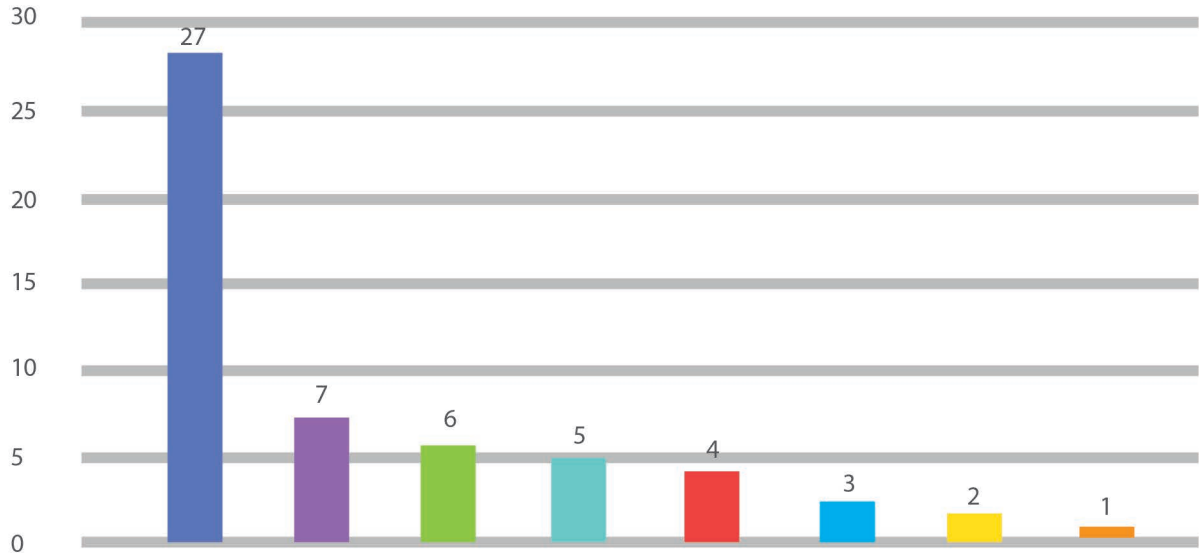
Yóolal le túumben a'almaj t'aano', tu lu'umil Yucatane' ti' u yóoxk'iinil mayo tu ja'abil 2016, kaaj u chíimpolta'al le xaak'alil meyajó'obo', je'ex u nu'ukulil ti'al u jeel xak'alta'al le núukajo'ob beetano'ob tumen le kúchilo'ob u sáaskunta'al meyaj ti le jala'acho'obo'.

183
xaak'alilo'ob
beetano'ob

U xak'alta'al
k'áatchi'ob
beetano'ob.

- Mérida
- Progreso, SSY
- DIF Yucatán, Sedesol, TEEY
- Seduma, SAF, UADY
- Tecoh, PVE, Secretaría de Salud
- Motul, Tekax, STPS, JAPAY, Iley, SSP, Hospital Comunitario de Peto, AAFY, Consejo de la Judicatura del Poder Judicial del Estado de Yucatán, TSJ, Segey.
- Río Lagartos, Oxkutzcab, Ticul, Tizimín, Seder, IVEY, SOP, COBAY, Sistema Tele Yucatán, ISSEY, Iyem, Sefoe, Despacho del Gobernador, SGG, Inaip Yucatán, IPIEMH, ASEY.
- Telchac Pueblo, Seyé, Akil, Abalá, Maxcanú, Valladolid, Izamal, Kanasín, Comey, Conalep, JEDEY, FGE, Sejuve, Régimen Estatal de Protección Social en Salud de Yucatán, Cultur, Insejupy, SIIES, IBECEY, Casa de las Artesanías del Estado de Yucatán, CECYTEY, Consejería Jurídica, Hospital Comunitario de Ticul, APBPY, CODHEY, IEPAC, Incay, Dirección de Finanzas y Tesorería, PRI.

Yóolal le xak'alilo'ob k'áatano'ob, beeta'ab 702 jump'éeel mook't'aanilo'ob, yéetel beeta'ab 1420 jump'éeel meyajilo'ob uti'al u ts'aabal ojéeltbil ti' máax unaje' le xak'alilbeta'ano'.

U ts'óksa'al xak'alilo'ob beetano'ob

Le túumben a'almaj t'aanila' ku jets'ik ka séebkunsak' u ts'óksa'al le xak'alilo'ob ku beeta'al, le je'ela' ku béeykuntik u séeb núuka'al le ba'ax ku k'áata'al tumen kajnáalo'ob ka xak'alta'ak.

Le xak'alila' ku k'a'amal tumen u noj jo'olpóopil le mola'ayila' uti'al u túuxta'al ti' le máax ken u meyajtey yéetel u ts'óksa'al ba'ax kun beetbil, le je'ela' ku beeta'al tumen u noj múuchkabil jo'olpóopilo'ob le mola'ayila'.

124 Xak'alilo'ob ts'óoksabo'ob

5	Chíimpolta'ab le ba'ax núuka'ab tumen le jala'acho'
24	Ma' chíimpolta'ab le ba'ax núukabo'
23	Ma' k'a'am le xak'alilo' tumen ma no'ojani'
34	Ts'óksa'ab yóolal le ba'ax ku ya'alik le a'almaj t'aano'
36	K'é'ex le ba'ax núuka'ab tumen le jala'acho'
2	Ts'óksa'ab yéetel ma' núuka'abij

67 juntéenal xak'alta'ab le k'áatchi'ó, ti'al yila'al yéetel u xo'okol tu beel bix núuka'ab le je'ela' (54% ti' le xaak'alilo'ob) yéetel 57 téenal ma'ts'o'oksabo'ob yóolal miná'an le ba'ax k'a'abet u yantal ti' le k'áatajo' wáa ku chiikpajal jump'éel ba'ax ku ya'alik le a'almaj t'aano' ti'al ma' u núuka'al.

Ti' le 67 xaak'alilo'ob meyaj k'áata'abo' yéetel xiixta'abo' 92.53 % ti' le je'elo'oba' jeel núuka'ab ti' le kajnáalo', yéetel ti' le u ts'ooko' je'ets' le a'ax ts'ook u yáax núuka'al tumen le jala'acho'.

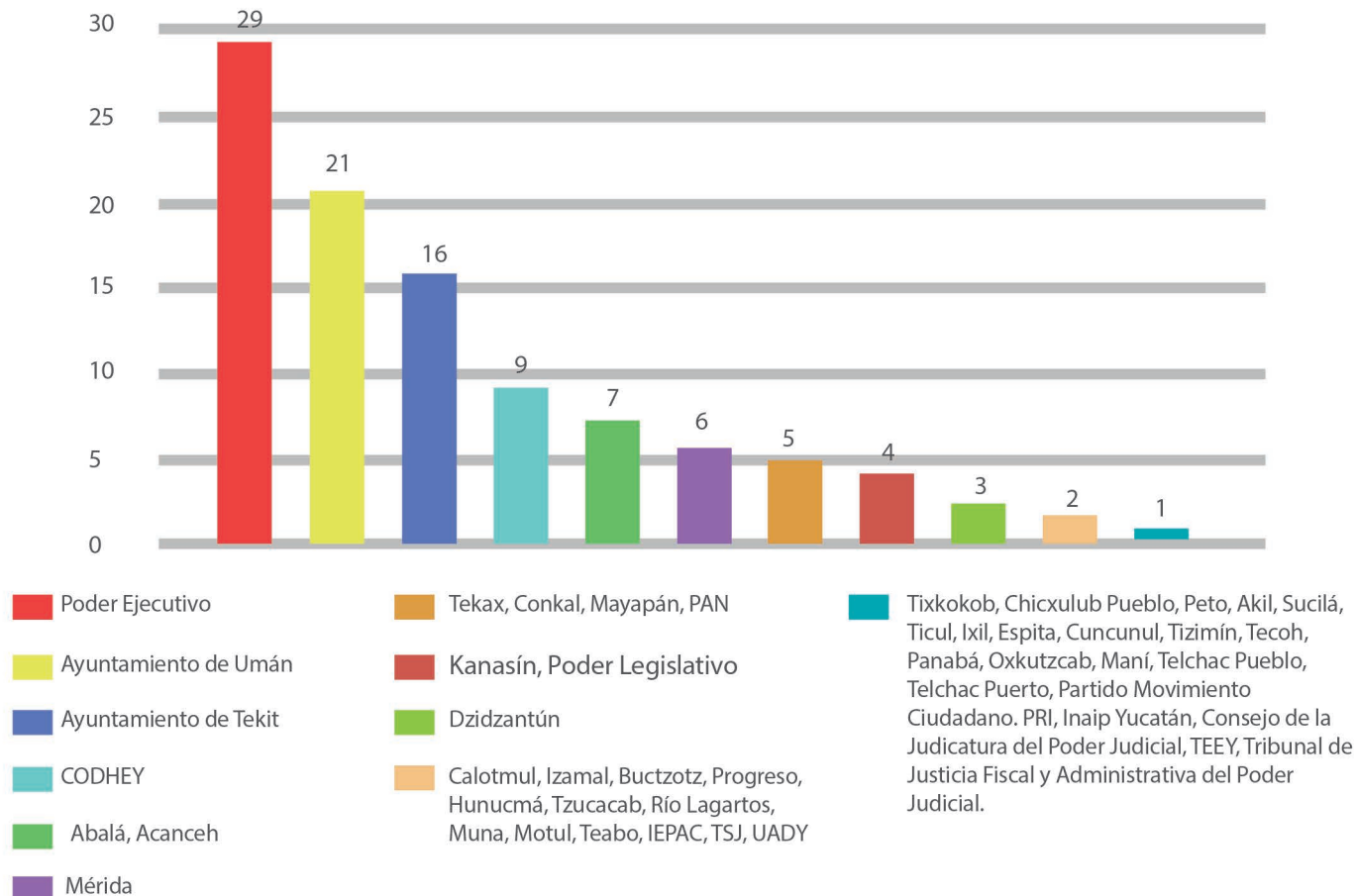
U xaak'alta'al ba'alo'ob ma' no'ojan yaniko'ob.

Uti'al u chiimpolita'al le u ka'a articulo'il ti' a'almaj t'aanil u saaskunta'al yéetel u ts'aabal ojéeltbil u meyaj jala'acho'ob tu lu'umil Yucatán, meyajta'ab le xaak'alilo'ob ku k'áata'al yéetel túuxtabo'ob tak tu k'iinil 2 ti' u wináalil mayo tu ja'abil 2016.

Jala'achilo'ob k'áatchi'ta'abo'.

174 xaak'alilo'ob meyaj

Túuxtabo'ob tu yáax k'iinil enero tak 2 ti' u wináalil mayo tu ja'abil 2016

Mok't'aanilo'ob beeta'ano'ob

Yo'olal u meyajilo'ob le xaak'alil k'ata'abo', beeta'ab 4227 jump'éel mok't'aanilo'ob, yéetel 4,789 meyajilo'ob yan ba'al u yil yéetel le xaak'alilo' beetano'ob.

429 Xaak'alilo'ob ts'o'oksano'ob	
10	Chíimpol'ta'al le ba'ax ts'o'ok u yáax núuka'al
274	Ma' chíimpol'ta'ab le ts'o'ok u yáax núuka'al
1	Ma' chíimpol'ta'ab le ts'o'ok u yáax núuka'al yéetel k'é'el le núkajo'
6	Ma' je'ets' le ba'ax núuka'abo' yéetel jeel k'áata'ab
85	K'é'ex le ba'ax núukaj tumen le jala'acho'
2	K'é'exi yéetel je'el k'áata'ab
1	K'é'exi yéetel ts'o'oksabo'
1	Ma meyajta'abi' tumen mina'an ichil le ba'al unajo'
2	P'a'at beyo' tumen ma beeta'ab le xaak'alilo'
47	P'a'at chen beyó le xaak'alilo'

Xaak'alilo'ob k'áatano'ob

379
xíixtabo'ob ti'al u
meyajta'alo'ob

50
ma' xíixtabo'ob
je'el unaje'

Ti' le 429 xaak'alilo'ob beeta'abo', ti' 379 juntéenal xak'al'ta'ab tuláakal yan u yil yéetel le k'áatchi'o' (88.34% ti' le je'elo'oba'). 50 juntéenel ma' xíixta'ab tuláakal le ba'ax yan u yil yéetel, tumen túumbenkunsa'al jump'éel wáaj ba'ax ti' le a'almajt'aano'.

Ti' le 379 xaak'alilo'ob ts'o'oksabo'ob yéetel xíixta'an tuláakal le mayajo', 97.36 % ti' le je'elo'obo' ts'o'oksa'ab ti'al u nojbe'enil le kajnáalo', yéetel le u láak'o'obo' chíimpol'ta'ab le ba'ax ts'o'ok u yáax núuka'al tumen le jala'acho'.

U TS'AABAL OJÉELTBIL YÉETEL U CHÍIKBESA'AL U PÁAJTALIL U K'AJÓOLTA'AL U MEYAJ JALA'ACHO'OB.

Beeeta'ab jeejeláas meyajilo'ob uti'al u ts'aabal ojéeltbil meyaj ti' kajnáalo'ob tu'ux táakpanajo'ob 4,580 máako'ob.

Múuch'táambal yéetel le jeejeláas aj ts'áaj ojéeltbil meyaj.

Tu wináalil enero'e' beeta'ab jump'éel múuch'táambal yéetel le aj ts'áaj ojéeltbil meyajlo'ob ku t'aano'ob yo'olal u sáaskunta'al u meyaj jala'acho'ob, le je'ela' beeta'ab tu kúuchil Hotel Gamma, El Castellano, ichil u máank'inál u kanáanta'al le ba'alo'ob yaan u yil yéetel máako'ob, ti' le je'ela' k'ata'ab ti'ob u yáantajil uti'al u ts'aabal ojéeltbil u páajtalil kajnáano'ob ti'al u kanáantiko'ob le ba'alob yaan u yil yéetelo'ob ichil u jets't'aanilo'ob a'alma' t'aan, beeyaxan ti' le je'ela' ts'aab ojéeltbil le meyajilo'ob betano'ob tumen le mola'ayila'.

Múuch'táambalil ti' u múuchkabil kajnáalo'ob tu mola'ayil Inaip tu lu'umil Yucatán.

Tu wináalil abribe' beeta'ab u "Uk múuch'táambalil u múuch'kabil kajnáalo'ob" le je'ela' beeta'ab tu naajil xook ingenieros civiles tu lu'umil Yucatán, tu táakbesuba te'ela' u noj múuch'kabil Inaip Yucatán, u no'ojk'abil yéetel u jo'olpóopil le jeejeláas kúuchilo'ob le mola'ayila', beeyxan le máaxo'ob ku jo'olbesko'ob jeejeláas múuch'kabilo'ob, naajilo'ob xook, yéetel u láak' mola'ayilo'ob.

U jo'olpóopil múul meyaj yéetel chiikulilo'ob meyaj, yéetel kúuchilo'ob ti' u noj mola'ayil INAI, José Vega Talamantes, tu ts'áaj le tsikbalil ku k'aabatik "Perspectivas e implicaciones dela homologación de la ley general de transparencia"

U noj múuch'táambalil ti'al u ts'aabal ojéeltbil u ye'esajil meyaj tu ja'abil 2015.

Tu k'iinil 30 ti' u wináalil marzo beeta'ab u múuch'táambalil u noj múuch'kabil le mola'ayila' yo'olal u ts'aabal ojéeltbil u ye'esajil meyaj tu ja'abil 2015, tu k'ubaj le k'iin je'elo' le máax jo'olintik u noj jo'olpóopil le mola'ayilo' Victor Manuel May Vera, tu kúuchiL múuch'táambalilo'ob ti' le mola'ayila', tu p'ayalt'antaj ka anak meyaj yéetel u tuukulil u sáaskunta'al yéetel u ts'aabal ojéeltbil meyaj.

Tsikbalil tu ts'áaj u nojjo'olpóopil INAI, Oscar Mauricio Guerra Ford.

Tu wináalil mayo ichil múul meyaj yéetel INAI, jump'éeel ts'ikbalil tu ts'áaj u nojjo'olpóopil le mola'ayilo', Oscar Mauricio Guerra Ford, tu kúuchil "Auditorio Victor Manuel Cervera Pacheco" ti' u noj kúuchil Tribunal Superior de Justicia, ti' le tsikbalila' ts'aab ojéeltbil u jets't'aanilo'ob meyaj ti'al u ts'aabal ojéeltbil u meyaj jala'acho'ob ti' u chiikuilil PNT.

"U múuch'táambalil ti'al u jets't'aanil a'almaj t'aan yo'olal u kanáanta'al ba'alo'ob yan u yil yéetel máako'ob, beyxan u kanáanta'al u páajtalil wiiniko'ob ti'al u yojéeltiko'ob u meyaj jala'acho'ob yéetel u kanáanta'al ba'alo'ob yan u yil yéetel máako'ob beyxan múuchkabilo'ob je'el u loobilta'alo'ob"

Tu wináalil octubre beeta'ab "U múuch'táambalil ti'al u jets't'aanil a'almaj t'aan yóolal u kanáanta'al ba'alo'ob yan u yil yéetel máako'ob, beyxan u kanáanta'al u páajtalil wiiniko'ob ti'al u yojéeltiko'ob u meyaj jala'acho'ob yéetel u kanáanta'al ba'alo'ob yan u yil yéetel máako'ob beyxan múuchkabilo'ob je'el u loobilta'alo'ob" tu'ux tu táakesba'ob le máaxo'ob jo'olintiko'ob mola'ayilo'ob tu noj lu'umil México ichil le je'elo'oba' (Quintana Roo, Campeche, Chiapas, Tabasco, Yucatán, Veracruz, Aguascalientes, Estado de México, Sonora, Ciudad de México, Coahuila, San Luis Potosí, Baja California Sur, Sinaloa, Hidalgo, Nuevo León, Tamaulipas yéetel Durango), beeyxan tu táakbesuba'ob meyjulilo'ob ti' le jeejeláas jala'achilo'ob, noj lu'um, lu'um yéetel kaajo'ob, yéetel kajnáalo'ob ku meyaj o'ob yéetel u sáaskunta'al meyaj, tuláakal le táakpanajo'ob maanal 342 máako'ob.

U ye'esajil koonol tu ja'abil 2016

Ts'o'ok uk téenal tu takbesuba le molalayila' ti' u ye'esajil koonol, jo'olbesa'an tumen u múuchabil kúuchilo'ob koonol, aj koonolo'ob yéetel meyajilo'ob ti'al aj xíimbalo'ob tu noj kaajil jo', le je'ela' úuch tu k'iinil 13 tak 16 ti' u wináalil octubre tu ja'abil 2016, tu kúuchil "Centro de convenciones Yucatán siglo XXI".

U ye'esajil pikilju'un yéetel xook tu lu'umil Yucatán tu ja'abil 2016.

Ts'o'ok jo' téenal ku táakbesuba u mola'ayil Inaip tu lu'umil Yucatán, le je'ela' ichil 12 tak 20 ti' marzo tu ja'abil 2016 ti' u noj ye'esajil pikilju'un yéetel xook tu lu'umil Yucatán tu ja'abil 2016, jo'olinta'an tumen u noj naajil xook tu lu'umil Yucatán, le je'ela' úuch tu kúuchil "Centro de convenciones Yucatán siglo XXI"

U noj ye'esajil Xmatkuil 2016

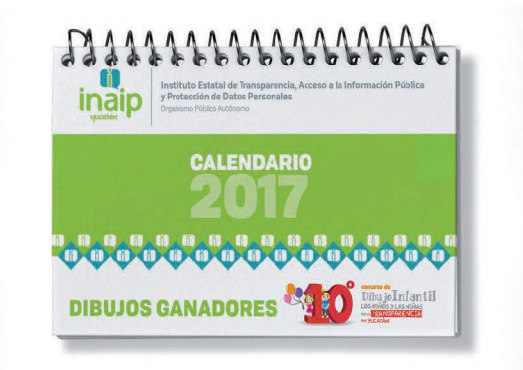
Ts'ook uk téenal, le mola'ayila' tu táakbesuba ti' u ye'esajil Xmatkuil 2016, le je'ela' úuch 11 tak 4 ti' diciembre, yéetel u nu'ukbesajil u ts'aabal ojéeltbil u meyaj le mola'ayila' ichil le je'elo'oba' le jeejeláas ketlamilo'ob ku beetik le mola'ayila', ya'ab máako'ob, mejen paalal, táankelemo'ob beeyxan kuchkabalo'ob ook u xíimbato'ob le kúuchila', ti' le je'ela' tu ts'iibto'ob u k'aaba' 1,016 juntúulul máako'ob.

U k'u'ubul u chiikuilil ABREDATOS yéetel u xook k'iinil 2016

Ts'iibta'ab yéetel meyajta'ab u chiikuilil ABREDATOS, le je'ela' u ye'esajil uti'al u saaskunta'al meyaj tu lu'umil Yucatán, ti le je'ela' beeta'ab 1000 jump'éelel ti'al t'oxbil, beeyxan beeta'ab 1000 jump'éelel xook k'iinilo'ob ti'al t'oxbil xan ti' le nu'ukulo'oba' ti' yan u yoochelo'ob le máaxo'ob tu takbesua'ob ti' le ketlamilo'obo'.

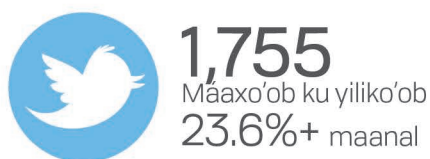
Le nu'ukulo'ob ts'o'ok u ya'alalo' túuxtabo'ob ti' naajilo'ob xook, mola'ayilo'ob, jala'achilo'ob kaaj, yéetel ti' le jo'olpópilo'ob ti' le mola'ayilo'ob u saaskunta'al meyaj tu noj lu'umil México, ichil le je'elo'oba' u mola'ayil INAI.

U chiikulilo'ob u ts'aabal ojéeltbil meyaj.

Beeta'ab 46 jump'éelel ts'iibilo'ob prensa, le je'elo'oba' ts'aab ojéeltbil ti' u chiikuilil web le mola'ayila' yéetel túuxta'ab ti' le máaxo'ob ku ts'a'iko'ob ojéeltbil le meyajob'o', ti' le jeela' áanchaj 438 jump'éelel t'aanilo'ob le mola'ayila' ti prensa, le je'elo'oba' yan ba'al u yil yéetel u meyajil u saaskunta'al yéetel u ts'aabal ojéeltbil meyaj, áanchaj 270 jump'éelel t'aanilo'o ti' u láak chiikulilo'ob u ts'aabal ojéeltbil ti' internet.

U chiikulilo'ob redes sociales

U beeta'al jeejeláas chíikulilo'ob ti'al u ts'aabal ojéeltbil meyaj.

Tu ja'abil 2016 beeta'ab 26,150 u jeejeláas chíikulilo' u ts'aabal ojéeltbil u meyaj le mola'ayila', beeta'ab yéetel t'oox 8,160 p'élel.

U chiikuliil u sáaskunta'al meyaj tu lu'umil Yucatán

Tu chiikuliil www.transparenciayucatan.org.mx tu'ux ku béeytal u k'áatchi'ta'al le meyaj unaj u sáaskunta'al tumen le mola'ayilo'ob tak tu wináalil abril tu ja'abil 2016, ti' 119 jala'acho'ob, yóolal 21 p'éelel meyaj unaj u beetko'ob, le je'elo'oba' ku jets'ik u artículo'il 9 yéetel u jaatsil 9^a ti' u a'almaj t'aanil u sáaskunta'al meyaj.

310,548
áantajilo'ob tu ja'abil 2016
(48% maanal ti' u ja'abil
2015)

69,312
téenel xak'alta'ab le
chiikuliil ti'al u yojéelta'al
ba'alo'ob yóolal u jaatsil IX
ti' u artículo'il 9

Leti'e jala'ach k'áatchi'ta'al
maanal ti' u láak'o'ob yéetel
10,943
k'áatchi'ob.

Le ju'um maanal u xak'alta'ale' leti'e' u ye'esajil u meyaj óoxp'éel wináalo'ob ku bin ti' enero tak marzo tu ja'abil 2014 ti' u jala'achil u kaajil Sucila.

Tu ja'abil 2016 beeta'ab 310,548 k'áatchi'ob yóolal u meyaj jala'acho'ob, u k'áat u ya'alej óolil 25879 jump'élel k'áatchi'ob ti' jump'éel wináal, maanal 44% ti' u ja'abil 2015.

Meyajilo'ob ti'al u ka'ansa'al kajnáalo'ob.

U k'iinilo'ob 19 yéetel 20 ti' enero tu ja'abil 2016 beeta'ab ichil u múul meyajil yéetel JAPEY tu lu'umil Yucatane' ka'ap'éel meyajilo'ob ti'al u ka'ansa'al yóolal u noj a'almaj t'aanil u sáaskunta'al yéetel u ts'aabal ojéeltbil u meyaj jala'acho'ob, ti' le je'ela' táakpajo'ob 50 juntúulal máako'ob ti' 36 mola'ayilo'ob.

Beeta'ab jump'éel ka'ansajil yóolal "u noj a'almaj t'aanil u sáaskunta'al yéetel u ts'aabal ojéeltbil u meyaj jala'acho'ob" ti' le máao'ob yaniko'ob tu noj múuchkabil inaip Yucatán.

Ts'aab jump'éel "meyajil yóolal u k'áatchi'ta'al u meyaj jala'acho'ob ti' kaajil táankelemono'ob" le je'ela' ti' u p'ayalt'aanil u múuchkabi Red Ambiental tu lu'umil Yucatán.

JO' XOOT

U TS'AABAJ K'AJÓOLTBIIL U MEYAJIL U SÁASKUNTA'AL MEYAJ TI' U
NAAJILÓ'OB XOOK

Meyajilo'ob beeta'ab yéetel naajilo'ob xook.

5

Múuch'táambalilo'ob
meyaj

Yéetel 38 u jo'olpóopilo'ob najilo'ob xook
yéetel ká'ansajo'ob ti' preparatoria.

Ts'aab óoxp'éel ts'ikbalo'ob ti' 52 túlal xoknáalo'ob ti' bachillerato, yéetel u nu'ukbesajil u k'áatchi'ta'al u meyaj jala'ach uti'al u meyajto'ob ti' u xook, ti'al ka kaambanako'ob, le je'ela' yéetel le xoknáalo'ob yano'ob tu ts'ook ja'abil Preparatoria Mexicana del Mayab, tu'ux le xoknáalo'obo' tu xak'alto'ob u meyajil 5 jump'éelel mola'ayilo'ob, le áantaj ku ts'aiko'ob yéetel le meyaj ku beetko'ob.

Yéetel le mok't'aan beeta'ab ti' le múuch'táambal úuch tu k'iinil 30 ti' enero tu ja'abil 2016 yéetel u jo'olpópilo'ob najil xooko'ob, u jo'olpópilo'ob xook, ts'iib yéetel t'aan II (LEOYE), le yano'ob tu mola'ayil xook media superior, beeta'ab 6 p'éelel meyajilo'ob kaambal ichil u wináalilo'ob febrero tak junio tu ja'abil 2016 yéetel 6 naajilo'ob xook, yéetel le meyajá' k'a'am 2,273 meyajilo'ob xook.

Meyajil úuch ti' naajilo'ob xook superior.

5

Múuch'táambalilo'ob meyaj

Yéetel **16** u jo'olpópilo'ob najilo'ob xook yéetel ka'ansajo'ob ti' **preparatoria**.

13 téenal ts'aab u tsikbalil "Enseñando a ejercer el derecho de acceso a la información" ti' ka'ansajo'ob, tu'ux táakpanajo'ob 211 túulal, beeyxan 7 meyajilo'ob ti'al xoknáalo'ob yéetel ka'ansajo'ob ti' óoxp'éelel naajilo'ob xook superior, tu'ux tu táakbesuba'ob 177 juntúulalo'ob.

Beeyxan mak'anta'ab 9 p'éelel nu'ukulilo'ob xook tu'ux meyajnajo'ob le ba'ax unaj u yilo'ob tu xooko' yéetel u páajtalil u yojéelta'al u meyaj jala'acho'ob.

U k'áatchi'ta'al xooknáalo'ob ti' educación superior.

Beeta'ab le k'áatchi' ku k'aabatik "Cultura de la Transparencia en estudiantes universitarios de primer ingreso" uti'al u yojéelta'al tak tu'ux u k'ajóola'an tumen xoknáalo'obe', u páajtalil ti'al u k'áatchi'tiko'ob yéetel u yojéeltiko'ob u meyaj jala'acho'ob, le o'olale' k'áatchi'ta'ab 2,490 xoknáalo'ob ti' 10 p'éelel naajililo'ob xook, tuláakal le ba'axo'ob tu chikbesaj le meyajó', táan u xak'alta'al.

Beeyxan beeta'ab u láak k'áatchi' ku k'aabatik "Encuesta Estilos de Uso del Espacio Virtual a Docentes de Educación Media Superior (SEMS)" ti'al u k'ajóolta'al bix u meyajta'al u chíikulil virtual tumen jka'ansajo'ob, le je'ela' uti'al ka béeyak u beeta'al nu'ukulilo'ob ti'al u yáanta'alo'ob ichil u meyajil u ka'ansa'al u páajtalil u k'áatchi'ta'al yéetel yojéelta'al u meyaj kaaj, le je'ela' yéetel u meyajil le túumben nu'ukulilo'ob ti'al 183 jka'ansajo'ob.

Múuch'táambalo'ob yéetel noj tsikbalo'ob.

Uti'al u ts'aabal ojéeltbil le ba'axo'ob tu ye'esaj le xaak'alil yéetel le meyaj beeta'ab tumen u kúuchil u ka'ansa'al yóolal u sáaskunta'al, u ts'aabal ojéeltbil yéetel u ts'iibilo'ob meyaj (CEDAI) yóolal xooke' áanchaj 5 p'éel ts'ikbalo'ob yéetel ka'ap'éel noj múuch'táambalo'ob yéetel jeejeláas nojlu'umilo'ob:

U noj múuch'táambalil iberoamericano "KAAMBAL" u p'i'isil xook tu lu'umilo'ob Iberoamérica" (tu kaajil jo' tu lu'umil Yucatán tu winaalil abril ti' u ja'abil 2016)	
U yáax noj tsikbalil	"U xaak'alta'al meyaj, ti'al u beeta'al nu'ukulilo'ob p'iskaambal"
U ka'a noj tsikbalil	"U jeejeláas bix u meyajta'al u chíikulil virtual tumen u jka'ansajilo'ob bachillerato, yáax xaak'alil"
III múuch'táambalil iberoamericano ti' innovación, investigación yéetel utsil meyajilo'ob xook (EIBPE) (tu winaalil septiembre tu ja'abil 2016) jo'olinta'an tumen u naajil xook superior ti' UNAM:	
U yáax tsikbalil	"meyajilo'ob xook ti'al u ka'ansa'al u páajtalil u k'áatchi'ta'al u meyaj kaaj tumen u xoknáalilo'ob bachillerato.
U ka'a noj tsikbalil	" U jeejeláas bix u meyajta'al u chíikulil virtual tumen xoknáalo'ob universtario'ob tu lu'umil Yucatán, yáax e'esajilo'ob meyaj"
U yóox noj tsikbalil	"u meyajta'al jump'éel chíikulil ti'al u ts'aabal xook ti' u jaatsil superior, ti'al ka béeyak u meyajta'al u sáaskunta'al yéetel u ts'aabal k'ajóoltbil meyaj ja'alacho'ob, le je'ela' ikil u ma'alobkinsa'al xook"

Meyajilo'ob ti'al u ts'aabal ojéeltbil u meyaj le mola'ayila' ti' naajilo'ob xook superior

U yóox ketlamil "Cartel Universitario"

Uti'al u táakmuk'ta'al le jats'uts ba'alo'ob ku beeta'al tumen táankelemo'obe, yéetel u k'ajóolta'al le meyajlo'ob unaj u beeta'al ti'al kajnáalo'ob, je'ex u sáskunta'al u meyaj, u páajtalil u k'áatchi'ta'al u meyaj jala'acho'ob yéetel u kanáanta'al ba'alo'ob yan u yil yéetel máako'obe, tu k'iinil 16 ti' febrero tak 31 ti' u wináalil mayo tu ja'abil 2016, payalt'anta'ab ti'al u yóox ketlamil "Cartel por la transparencia" tu'ux tu táakbesuba'ob 69 túulal xoknáalo'ob, ichil 24 xiibo'ob yéetel 45 ko'olelo'ob, ti' 12 jeejeláas naajilo'ob xook superior.

Tu k'iinil 6 ti' u wináalil julio, yéeya'ab máax kun náajaltik le ketlamila', ichil le máaxo'ob tu yéeyo'ob le mayajo'obo' táapajo'ob u nojchilo'ob u mola'ayil xook tek lu'uma', u mola'ayil miatsil ti' u jala'achil u kaajil jo', tu k'aaba' u noj naajil xook tek lu'uma' (UADY) yéetel ti' le mola'ayila', le máaxo'ob tu náajalto'ob le ketlamila' leti'e je'elo'oba'.

21
meyajilo'ob ti'al u
ts'aabal k'ajóoltbil u
meyaj le mola'ayila'
1,617
juntúulul xoknáalo'ob

Yáax kúuchil

Natalia Montes de Oca Andrade
Institución: Universidad Anáhuac Mayab

Ka'a kúuchil

Karla Isabel Martínez Sánchez
U naajil xook Derecho ti' (UADY)

U ku'ubul u nu'ukulil le máax náajalnajo'ob úuch tu k'iinnil 12 ti' u wináalil septiembre tu ja'abil 2016.

U ts'iibta'al mokt'aanil meyaj, yéetel meyajilo'ob u máank'iinal u yojéelta'al meyaj.

Tu k'iinil 26 ti' u wináalil septiembre úuch u meyajil yóolal u máank'iinal u yojéelta'al meyaj, tu kúuchil much'táambal ti' u naajil xook Derecho ti' UADY, ti' le je'ela' ts'iibta'ab u mokt'aanil meyaj ichil le naajil xooko' yéetel le mola'ayila', beeyxan áanchaj jump'éel ts'ikbalil tu'ux tu táakbesuba'ob Lucely Carballo Solís u no'ojk'abil xook UADY, u magistrado'il Gabriel Alfonso Ayala Quiñones, u jo'olpóopil u kúuchil ka'ansa'aj ti' u mola'ayil INAIP tu lu'umil Yucatán Álvaro Carcaño Loeza yéetel u ka'ansajil u naajil xook Derecho ti' UADY, Rubén Sánchez Gil.

U ye'esajil meyajo'ob "U ketlamil Tiras de Cómics yéetel Cartel Universitario"

Uti'al u meyajta'al le chíikulilo'ob ka ts'aabak ojéeltbil le u sáaskunta'al u meyaj jala'acho'ob tu meyjulilo'ob xook superior, beeta'ab u ye'esajil le meyajo'ob tu náajalto'ob u ketlamilo'ob Cartel Universitario yéetel Tiras de Cómics, tu naajilo'ob xook Derecho, Contaduría yéetel Administración ti'al UADY, le je'ela' ichil u wináalilo'ob septiembre yéetel octubre.

U jaatsil xook Media Superior

1,781
 xoknáalo'ob
26
 meyajilo'ob

U yóox ketlamil Tiras de Cómics

Tu wináalil febrero'e' ts'aab ojéeltbil u payalt'aanil u ketlamil Tiras de Cómics uti'al xoknáalo'ob ti' u naajilo'ob xook media superior, ti'al u jala'achil le lu'umo' wáaj ku meyajó'ob tu juun, le ketlamila' ku kaxantik ka anak ichil u tuukulo'ob u k'a'ananil u chímpol'ta'al u páajtalil wíinik ti'al u yojéelta'al u meyaj jala'acho'ob yéetel u kanáanta'al ba'alo'ob yan u yil yéetel máako'ob.

Le payalt'aano' je'ek'ab tu wináalil febrero tak mayo yéetel le jaatsilo'oba': u páajtalil wíinik ti'al u yojéeltik u meyaj jala'ach, u ts'aabal ojéeltbil meyaj yéetel u kanáanta'al ba'alo'ob yan u yil yéetel máako'ob.

K'a'am 52 jump'éelel meyajilo'ob ti' 17 jump'éelel naajilo'ob xook ti' u jaatsil medio superior, ti' le je'elo'oba' náajalnajo'ob:

Kúuchil	U k'aaba'	Naajil xook
Yáax kúuchil	Gener Adahir Puch Moo	COBAY Plantel Chenkú
Ka'a kúuchil	Lourdes Gimena Anguniano Bermúdez	Instituto Cumbres-Godwin
Yóox Kúuchil	Raquel Eugenia Góngora Medina	Centro Educativo Piaget

Tu k'iinil 12 ti' u wináalil septiembre k'u'ub u náajalilo'ob yéetel u ju'unilo'ob tu'ux ku chíikpajal táakpajo'ob ti' le ketlamilo'.

U jaatsil xook básica

U lajumketlamil boonil mejen paalal

U ketlamil boonil ti'al mejen paalal jump'éeel chíikulil ku ts'a'ík u páajtalil ti' mejen paalal ka u ye'eso'ob ba'ax ku tukliko'ob yéetel boonilo'ob ti' junwáal ju'un, le meyaja' yóolal u sáaskunta'al yéetel u kanáanta'al ba'alo'ob yan u yil yéetel máako'ob.

4,692
xoknáalo'ob
táakpajo'ob .

Tu k'iinil 28 ti' u wináalil septiembre tak 2 ti' u wináalil diciembre ti' u ja'abil 2016, payalt'anta'ab xoknáalo'ob ti' 5° yéetel 6° ti' primaria'o le ti'al ja'alache'yéetel le ku meyajo'ob tu juun, beeyxan le k ts'a'íko'ob u xookil ich maaya t'aan tek lu'uma, ti' le je'ela' k'a'am 1803 jump'éeel meyajilo'ob ti' 94 naajilo'ob xook.

Úuch 34 tsikbalilo'ob ti'al 1623 xoknáalo'ob ti' 19 naajilo'ob xook.

U yéeya'al le meyajo' úuch tu k'iinil 12 ti' u wináalil diciembre, ichil le máaxo'ob tu yéeyo'ob le meyajo'obo' ti'yan u nojchilo'ob CECUNY, u mola'ayil miatsil yéetel e'esajilo'ob tu lu'umil Yucatán, SEDECULTA, u mola'ayil xook yéetel u mola'ayil INAIIP tu lu'umil Yucatán, le máaxo'ob náajalnajo'ob leti'e je'elo'oba':

U jaatsil A

Kúuchil	K'aaba'	Naajil xook	Kaajil
Yáax kúuchil	Rita Marily Serralta Palomo	Prudencio Patrón Peniche	Dzan
Ka'a kúuchil	Jhoany Anaely Dzul Canul	Aquiles Serdán	Tixkokob
Yóox kúuchil	Jhoana Sireny Bacab Flores	Manuel Coello Ruíz	Maxcanú
Chíimpolal	Edgar Alejandro Canul Dzib	Club de Leones No. 5	Valladolid

U jaatsil B

Kúuchil	K'aaba'	Naajil xook	Kaajil
Yáax kúuchil	Renzo Estrada Bates	Colegio Libanés Peninsular	Mérida
Ka'a kúuchil	Celmira Ivanna Gómez Madera	Juana de Asbaje	Mérida
Yóox kúuchil	Sofía Espinosa Canto	Colegio Ameyali	Mérida
Chíimpolal	Camila Rafaela Ferraez Ortégón	Colegio Peninsular Rogers Hall	Mérida
Chíimpolal	Alessandra Anelisse Rivera Manzanero	William Kilpatrick	Mérida

U k'u'bul le náajalilo'obo' úuch tu k'iinil 15 ti' u wináalil diciembre.

Meyajilo'ob saaskunta'al yéetel tsikbalilo'ob ichil le k'iino'ob mina'an xook.

Ichil u winaalil julio'e' úuch u "Meyajilo'ob saaskunta'al yéetel tsikbalilo'ob ichil le k'iino'ob mina'an xook" ti'al mejen paalal yanti'ob 9 ja'abo'ob, ku bino'ob ti' le meyajil ku beeta'al yéetelo'ob ichil le k'iino'ob mina'an xook tu lu'umil Yucatán.

U mola'ayil INAIAP tu lu'umil Yucatane' tu taakbesuba' ti' 6 meyajilo'ob ichil 5 kúuchilo'ob públicos yéetel jump'eel privado, ti' le je'ela' takpajo'ob 315 mejen paalal ichil 171

U k'iinil mejen paalal.

Tu k'iinil 28 ti' u winaalil abril'e, le mola'ayila' tu k'iinbesaj u k'iinil meyej paalal, le je'ela' úuch tu naajil xook Aquiles Serdán, tu kaajil Tixkokob.

Ti' le meyaja' taakpajo'ob maanal 350 mejen paalal yéetel le meyaja' tu jo'olintaj u kúuchil u ts'aal ojéeltbil u meyaj le mola'ayila', uti'al u péektsilta'al u k'a'ananiil u saaskunta'al meyaj yéetel u yojéelta'al u meyaj jala'acho'ob, beeyxan u páajtalil u k'aatchi'ta'al yéetel u kanáanta'al ba'alo'ob yaan u yil yéetel máako'ob.

U KA'ANSA'AL U MEYJULO'OB JALA'ACHILO'OB TI'AL U MEYAJIL U SÁASKUNTA'AL YÉETEL U TS'AABAL OJÉELTBIL U MEYAJ

U ka'ansa'al yéetel u yáanta'al jala'acho'ob

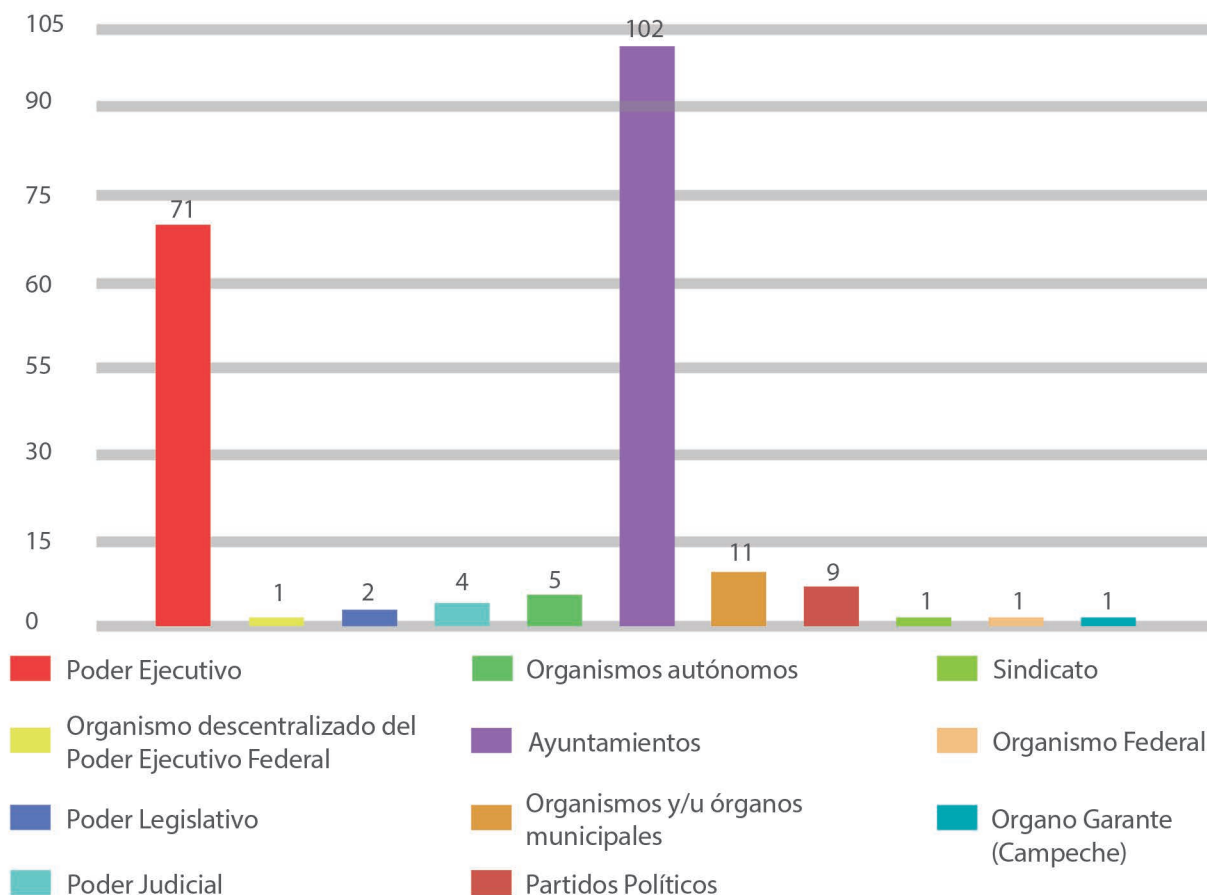
Meyajilo'ob beetano'ob yéetel jeejeláas jala'achilo'ob.

Áanchaj 2011 meyajilo'ob ka'ansaj ti'al 4916 meyjulo'ob yéetel le máaxo'ob ku jo'olintiko'ob le kúuchilo'ob u sáaskunta'al meyaj, le je'ela' ti'al u ka'ansa'al ti'ob le túumben e'esajilo'ob yéetel nu'ukulilo'ob ti'al u sáaskunta'al meyaj.

2,011 → 4,916 → 208
Meyajilo'ob ka'ansaj Meyjulilo'ob jala'ach Jala'acho'ob

Jala'achilo'ob yéetel mola'ayilo'o ka'ansabo'ob

- Beeta'ab óoxp'éel meyajilo'ob ka'ansaj tu'ux táakpajo'ob 161 meyjulilo'ob toj óolal yo'olal u kanáanta'al ba'alo'ob yan u yil yéetel máako'ob.
- Beeta'ab 14 jump'éel meyajilo'ob ka'ansaj tu'ux táakpajo'ob 344 juntúulalo'ob ti'al u chíimpol'ta'al u meyajilo'ob ECO0105 ti'al u yáanta'al kajnáalo'ob yo'olal u sáaskunta'al meyajé, yéetel ECO181 u ts'aabal ojéeltbil meyaj tumen jala'ach.
- Tu wináalil enero tu ja'abil 2016 beeta'ab u meyajil " u chíikulil u ka'ansa'al máaxo'ob jo'olintik u meyajilo'ob u jala'achil kaajo'ob 2015-2018, le je'ela' kaj tu wináalil octubre tu ja'abil 2015, ti' le je'ela' úuch 4 meyajilo'ob yéetel táakpanajo'ob 33 meyjulilo'ob jala'ach.
- Yóolal u meyajil u kanáanta'al ju'unilo'ob yéetel nu'ukulilo'ob meyajé, ichil múul meyaj yéetel u mola'ayil ts'íibilo'ob yéetel nu'ukulilo'ob meyaj tu lu'umil Yucatane', tu wináalil febrero yéetel marzoe' úuch 6 meyajilo'ob xooke' tu'ux táakpanajo'ob 127 juntúulalo'ob ti' jeejeláas kaajo'ob.
- Meyajta'ab 5 meyajilo'ob xook ti'al u meyjulilo'ob INAIP tu lu'umil Yucatán, jo'olintano'ob tumen INEGI, AGEY yéetel SAF.

Meyajil yo'olal u kanáanta'al yéetel u meyajta'al ts'íibilo'ob yéetel nu'ukulilo'ob meyaj.

Ts'aab 8 téenal, ichil 104 much'táambalilo'ob meyaj ti' le yáax jaatsil "U kanáanta'al ju'unilo'ob yéetel nu'ukulilo'ob táan u meyajta'alo'ob" uti'al 164 meyjulilo'ob ti' 21 jeejeláas jala'acho'ob. Tu lu'umil Yucatane', chéen u mola'ayil INAIP ku ts'a'ik u ju'unil u chiimpol'ta'al xook ku k'aabatik REVOE.

U múuchkabil meyaj yo'olal k'áatchi'ta'al u meyaj jala'acho'ob yéetel u kanáanta'al ts'íibilo'ob yéetel nu'ukulilo'ob meyaj, jo'olinta'an tumen INAIP tu lu'umil Yucatán.

Tu k'iinil 6 ti' u wináalil octubre tu ja'abil 2016, úuch u múuch'táambalil ti' u múuch'kabil meyaj yóolal k'áatchi'ta'al u meyaj jala'acho'ob yéetel u kanáanta'al ts'íibilo'ob yéetel nu'ukulilo'ob meyaj tu'ux táakpanajo'ob 18 máako'ob yéetel ts'aab k'ajóoltbil u chiimpolalil u yáanta'al kajnáalo'ob ich máasewáal t'aan yo'olal u k'áatchi'ta'al u meyaj jala'ach yéetel u kanáanta'al ba'alo'ob yan u yil yéetel máako'ob. Le je'ela' ts'aab ojéeltbil tu chiikulil Diario Oficial tu k'iinil 2 ti' noviembre tu ja'abil 2016.

Ti'le múuch'táambala'je'ets' Lic. Susana Aguilar Covarrubias u noj jo'olpóopil INAIP tek lu'uma', ti'al u súutukil ka'ap'éel ja'abo'ob yéetel ti'al u kaxanta'al túumben chiimpolalo'ob meyaj ti'al u meyjulilo'ob jala'ach, tuláakal le je'ela' ichil u páajtalil u k'áatchi'ta'al u meyaj jala'ach yéetel u kanáanta'al le ba'alo'ob yan u yil yéetel máako'ob yéetel le je'elo'oba'ka u yáanto'ob u noj múuchkabil u sáaskunta'al meyaj.

Orientación y asesoría al personal de las unidades de transparencia.

Durante 2016 el CEDAI atendió 773 consultas de titulares y personal de las unidades de transparencia de 141 sujetos obligados de 72 ayuntamientos y a 69 de otros sujetos obligados.

U kúuchil p'iskaambal meyaj.

Tu ja'abil 2016 u kúuchil p'iskaambal tu mola'ayil INAIP tu lu'umil Yucatane' tu ch'iimpoltaj 169 juntúulal meyjulilo'ob ichil 7 jeejeláas jaatsilo'ob kaambal.

EC0076	Evaluación de la competencia de candidatos con base en estándares de competencia.
EC0181	Facilitación de la información en poder del sujeto obligado. Publicado en el Diario Oficial de la Federación el 13 de julio de 2012.
EC0105	Atención al ciudadano en el sector público.
EC0447	Desarrollo de prácticas de aprendizaje por competencias.
EC0204	Ejecución de sesiones de coaching.
EC0549	Realización de los procesos técnicos en archivos de trámite.
EC0624	Administración de la documentación en archivo de concentración. Publicado en el DOF el 16 de diciembre de 2015.

U BÉEYKUNTIKO'OB KA PÉEKTSILTA'AK TI' LE JEEJELÁAS
MÚUCHKABILO'OB KAJNÁALO'OB E' U PÁAJTALIL U YOJÉELTIKO'OB BIX U
MEYAJ JALA'ACHO'OB ICHIL U KEETIL KUXTAL.

U mola'ayil INAIPE' tu jo'olintaj jeejeláas meyajilo'ob ti' le ja'abo' uti'al ka béeykunta'al u páajtalil wiiniko'ob u yojéeltiko'ob bix u meyaj jala'ach yéetel u kanáanta'al ba'alo'ob yan u yil yéetel máako'ob, le je'ela' ti'al kajnáalo'ob je'el u loobilta'alo'ob wáaj u ts'élel yoolal u tu'ux u taal wáa bix u tuukul yéel bix u t'aan, ti' le k-lu'uma' ti'al maaya wiiniko'ob.

Sutk'es t'aan ich Maaya.

K'áatchi'ob: tu wináalil febrero le mola'ayila' tu yáax k'amaj jump'éel k'áatchi' ich maaya t'aan le je'ela' k'uch ti' u chíikulil correo electrónico, sutk'esa'ab yéetel meyajta'ab je'ex ku jets'ik a'almaj t'aan, ich maaya.

Xaak'alilo'ob beetano'ob ich maaya t'aan: tu wináalil marzoe', le mola'ayila' tu k'amaj u yáax xaak'alil meyaj ich máasewáal t'aan, le je'ela' sutk'esaba'ab ich español yéetel meyajta'ab, beeyxan sutk'esa'ab le ts'íibilo'ob meyajja' uti'al ka béeyak u xo'okol tu beel tumen le máax beet le k'áatchi'ó'.

Yóolal u ts'aabal ojéeltbil meyajje': tu wináalil marzo'e' sutk'esa'ab le xoot t'aan "U páajtalil yojéelta'al", le je'ela' ti'al u ts'aabal ojéeltbil le meyaj le mola'ayila'.

Tu wináalil julio, ichil "u yóox ketlamil Cartel por la Transparencia" jo'olinta'an tumen u mola'ayil INAIP tu lu'umil Yucatán, sutk'esa'ab le ba'ax tu ts'íibtaj ti'le meyaj tu k'ubaj, ti'al ka béeyak u na'atpajal tumen le máaxo'ob yéeyik le meyajjo'.

Yéetel le p'ayalt'aan tu beetaj u mola'ayil INDEMAYA ti'al jump'eel meyajil yéetel koonol ko'olelo'ob te lu'uma' yéetel tumen ojéela'an ya'ab ti' le táakpajo'ob ku t'aniko'ob maaya, beeta'ab ts'íibilo'ob ich maaya ti'al u péektsilta'al u nojbe'enil u k'áatchi'ta'al u meyaj jala'acho'ob.

Tu wináalil octubre sutk'esa'ab u xoot t'aan ku ya'alik "A wáanta'al ichil a t'aan" le je'ela' uti'al u k'ajóolta'al tumen kajnáalo'obe', le páajtalil yaanti'ob ti'al u yáantalo'ob tumen mola'ayilo'ob ichil u t'aan.

Tu wináalil diciembre ts'aab ojéeltbil jeejeláas xoot t'aano'ob ich maaya yo'olal páajtalil wíiniko'ob ti'al u k'áatchi'tiko'ob u meyaj jala'acho'ob, le je'elo'oba' ts'íibtano'ob tu xook k'iinil 2017 ti'le mola'ayila'.

Jeejeláas meyajilo'ob ti'al u ts'aabal ojéeltbilo'ob tu chiikulil redes sociales, le je'elo'oba' ich español yéetel maaya t'aan.

U NOJ MÚUCH'KABIL JO'OLPÓOPILO'OB

Yóolal le ba'axo'ob ku jets'ik le túumben a'almaj t'aano'yóolal le meyajila', u noj jo'olpóopila' ku k'aabatik ka'achij "Consejo General", k'e'ex u k'aaba' ti'"Pleno del INAIIP" le je'ela'yéetel u túumben meyajilo'ob xan.

Ichil u ja'abil 2016 le noj múuchkabil jo'olpóopilo'ob tu much'uba'ob 70 téenal uti'al u béeykunta'al jeejeláas jets' t'aanilo'ob, ts'iibilo'ob yéetel u láak ba'alo'ob ichil u páajtalilo'ob.

	70	Múuch'táambalo'ob
	31	Jets't'aanilo'ob
	13	Meyajilo'ob tu'ux táakpajo'ob ti' u láak noj lu'um
	39	Meyajilo'ob tu'ux táakpajo'ob ti' le lu'umila'.

PRIMER CONGRESO NACIONAL

De Acceso a la Información, Transparencia, Equidad de Género y Grupos en Situación de Vulnerabilidad

Saltillo, Coahuila de Zaragoza; octubre de 2016

Primer Congreso Nacional de Acceso a la Información, Transparencia, Equidad de Género y Grupos en Situación de Vulnerabilidad.

Primer Congreso Nacional de Acceso a la Información, Transparencia, Equidad de Género y Grupos en Situación de Vulnerabilidad.

Informe Anual 2016 del INAI.

Inauguración de la Segunda Etapa del CJOM Mérida.

63 Aniversario del Sufragio Femenino en México.

Observatorio de Participación Política de la Mujer Yucateca.

MÚUL MEYAJ YÉETEL U NOJ MÚUCH'KABIL U SÁASKUNTA'AL MEYAJ

Yóolal u k'aajal u meyaj le noj a'almaj t'aanil u sáaskunta'al yéetel u ts'aabal ojéeltbil meyaj (5 ti' u wináalil mayo), beeta'ab u noj múuch'kabil sáaskunta'al meyaj (SNT), le je'ela' jump'éel múuch'kabil ku chímpoltik tuláakal máak yéetel tuláakal t'aan ti le k-noj lu'uma'.

Le múuch'kabila' káaj u meyaj tu k'iinil 23 ti' u wináalil junio tu ja'abil 2015, yéetel ti'yaan ichil le je'ela':

U noj múuch'kabil SNT tu beetaj kanp'éel jaatsil ti' le k-noj lu'uma' ichil 11 jo'olpópilo'ob meyaj, u mola'ayil inaip tu lu'umil yucatane' ti' yan ichil u jaatsil u nojollak'iinil le noj lu'uma' tu ja'abil 2016, u jo'olpópil le mola'ayila' tu jo'olintaj le je'ela'.

Le noj múuch'kabil jo'olpópilo'ob le mola'ayila' ku taákbesubaj ti' jo'p'éel jaatsil meyaj:

- U jo'olpópil a'almaj t'aan, tuukulil yéetel u ts'óksa'al meyaj'ob.
- U jo'olpópil u kanáanta'al ba'alo'ob yan u yil yéetel máako'ob.
- U jo'olpópil ka'anbesaj.
- U jo'olpópil u saaskunta'al u meyajil jala'ach yéetel no'ojan meyaj.
- U jo'olpópil u paajtalil wiiniko'ob, ket kuxtalil yéetel múul meyaj.

Beeyxan tu taákbesubaj ti' 10 jump'éel meyaj'ob ti' SNT, ichil le je'elo'oba', múuch'taambalilo'ob meyaj, u ts'iibta'al jets't'aanilo'ob yéetel u súutukil yéeya'al ti' le chiikulila'.

Yóolal jump'éel k'áatchi' beeta'ab ti' le múuch'kabila' tumen Lic. Federico Guzmán Tamayo, u no'ojk'abil u múuch'kabil SNT, tu k'iinil 4 ti' u wináalil octubre tu ja'abil 2016, k'áata'ab ti' le máaxo'ob ku jo'olintiko'ob u kúuchilo'ob u saaskunta'al meyaj ti' le jeejeláas jala'achilo'obe', u ts'a'ob ojéeltbil jayp'éey k'áatchi'yo'olal u meyaj jala'ach yéetel u kanáanta'al ba'alo'ob yan u yil yéetel máako'ob tu k'amo'ob, tu meyajto'ob tu núuko'ob yéetel tu ts'óksa'ob tu beel, beeyxan le k'áatchi'ob ma' ts'óksa'abo'ob tumen le máax beet le k'áatchi'o', tuláakal le je'ela' yaan u meyaj uti'al u ye'esajil u meyaj u noj mola'ayil INAI.

U TÁAKMUK'TA'AL U MEYAJ LE MOLA'AYILA'

Jets't'aanil tuukulil yéetel uts'il meyaj.

Tu ts'o'okbal u ja'abil 2016 beeta'ab u meyajilo'ob u jets't'aanil tuukulil yéetel utsil meyaj ti' le mola'ayila', le je'elo'oba' ts'aab ojéeltbil ti' u pikil ju'unil tu'ux yaan u jets't'aanilo'ob ti'al u meyjulilo'ob le molalayila' ti'al u béeyknta'al u meyaj máak tu beel yéetel u chíimpoltik u páajtalil wíiniko'ob je'ex unaje'.

U KANÁANTA'AL U XUUP YÉETEL U MEYAJ LE MOLA'AYILA'

U meyajta'al taak'in, bix u xuup yéetel u ju'unil meyaj tu ja'abil 2016.

Tu k'iinil 14 ti' u wináalil octubre tak ti' le k'iino'ob u múuch'kabil "Consejo General ti' le molalayila'" tu mookt'aantaj u meyajil xuup ti' u ja'abil 2016 yóolal 36 millones 785 mil peeso'ob, tu'ux tuukulta'an u k'u'ubul tumen u jala'achil u lu'umil Yucatán ti' le mola'ayila' 36 millones 515 mil 784 peeso'ob.

Tu wináalil diciembre ti' le ja'abo', u múuch'kabil "Consejo General" tu jets'aj le bajux kun xu'upul tu ja'abil 2016 yóolal 26 millones 545 mil 900 peeso'ob, ti' le je'elo'oba' 26 millones 416 mil peeso'ob chíimpol'ta'an tumen u mola'ayil u túuxta'al yéetel u meyajta'al taak'in ti' u jala'achil le lu'uma', je'ex ku jets'ik le bajux kun xupik u jala'achil u lu'umil Yucatán tu ja'abil 2016.

Tu k'iinil 7 ti' u wináalil enero tu ja'abil 2016 u múuch'kabil "Consejo General" tu mookt'aantaj u k'e'exel bajux kun xu'upul, yéetel u ts'aabal le ma'tu xupaj ti' u láak'ja'abo'ob yóolal 271 mil 811 peeso'ob, yéetel ka p'áatak tu ts'ooke' 26 millones 817 mil 711 peeso'ob.

Tu ts'ooke' ichil u wináalil julio, u múuch'kabil jo'olpóopilo'ob tu jets'aj u k'e'exel bajux kun náajaltik yéetel bajux ku xupik le mola'ayila', le je'ela' yo'olal le kun náajaltik le molalayila' tumen ku ts'aik u xookil Archivística, yóolal 59 mil 800 peeso'ob, beeyxan tu wináalil octubre le mola'ayila' tu chaybesaj le bajux kun náajaltbil yóolal 79,110 peeso'ob yéetel tu wináalil diciembre, tu k'alabja'abe' anchaj u k'expajal yo'olal le bajun kun yokol yéetel ku xu'upul yóolal 40,016 peeso'ob, yéetel tuláakal le je'elo'oba' le bajux p'áat ti'al u xu'upul p'áat ichil 26 millones 916 mil 605 peeso'ob.

Ti' le k'expajal beeta'ab ti' le bajux kun xu'upul.

Tu ja'ail 2016, 10 téenal máak'anta'ab le bajux kun xu'upul, le je'ela' ichil mookt'aanilo'ob yéetel k'eexilo'ob beetabo'ob le je'elo'oba' chímpoltano'ob tumen u no'ojk'abil ejecutiva ichil u xook k'iinil xuup beta'an.

Yéetel le bajux k'u'ub ti le mola'ayila' 26 millones 916 mil 605 peeso'ob, yéetel le xuup tu beetaj le molalayila' 26 millones 653 mil 831 peeso'obe', áanchaj 271 mil 811 peeso'ob ma' tu xupaj le mola'ayila'.

Ichil le k'iino'ob unaje' le múuchkabil jo'olpóopila' tu jets'aj u ju'unil u meyajil xuup ti' u ja'abil 2015, yéetel u chíikulil u meyaj ichil u yáax k'iinil enero tak 30 ti' u wináalil junio tu ja'abil 2016.

Ti' u ma'anal ba'alo'ob ti'al u meyaj le mola'ayila'.

Ma'alobkinta'ab u nu'ukulilo'ob meyaj le mola'ayila' ikil u ma'anal jeejeláas ba'alo'ob ti'al meyaj tu toojoltaj 315,672 peeso'ob.

Tuláakal le bajux ku xupik le molalayila' yo'olal le kúuchilo'ob meyajé' éem u tojol 3.7% ti' u ja'abil 2015 tak 2016, tumen máan ti' 1 millon 943 mil 535 peeso'ob tu ja'abil 2015 tak 1 millon 873 mil 964 peeso'ob tu ja'abil 2016.

Ti' u xuupil meyaj tu ja'abil 2017.

Tu wináalil septiembre tu ja'abil 2016 je'ets' tumen u no'ojk'abil u ju'unil meyaj le bajux kun xu'upul tu ja'abil 2017 ti' le mola'ayila', le je'ela' je'ets' tumen u noj jo'olpóopil le mola'ayila' tu k'iinil 12 ti' u wináalil octubre tu ja'abil 2016, yéetel k'uch tak 32 millones 210 mil peeso'ob, ichil le je'ela' ti'yan 32 millones ti' peeso'ob yo'olal taak'in ku túuxtik u jala'achil u lu'umil Yucatán, yéetel 210 mil peeso'ob ti' le ken u náajalt le mola'ayila'.

Tu ts'ook le múuch'táambalila' tu k'iinil 20 ti' diciembre, je'ets' le bajux kun xu'upul tumen le mola'ayila' tu ja'abil 2017 ku p'aatal ichil 30 millones 588 mil 400 peeso'ob, tu'ux 30 millones 378 mil 400 peeso'ob túuxtabo'ob ti' le molalayila', yéetel 210 mil le bajux ken u náajalt le mola'ayila' tu juun.

U xaak'alta'al meyaj.

Ichil u k'iinilo'ob abril yéetel mayo, k'a'am u meyajil u mola'ayil Auditoria Superior ti' le lu'uma', ti'al u xak'alta'al u ju'unil xuup yéetel meyajó'ob ti' le mola'ayila', ichil u k'iinilo'ob 1 ti' u wináalil enero tak 31 ti' u wináalil diciembre tu ja'abil 2015, ti' le meyajá' chéen k'a'am jump'éeel tsolt'aan.

U meyjulilo'ob le mola'ayila'.

Tak tu k'iinil 31 ti' u wináalil diciembre u meyjulilo'ob INAIP tu lu'umil Yucatáne'yaan 64 juntúulal máako'ob ku meyajó'obo'.

U CHÍIKULIL MEYJLILO'OB.

PLENO

COMISIONADO
Lic. Aldrin Martín Briceño Conrado

COMISIONADA PRESIDENTA
Lic. Susana Aguilar Covarrubias

COMISIONADA
Lic. María Eugenia Sansores Ruz

APOYO PLENARIO

COORDINADORA DE APOYO PLENARIO
Y ARCHIVO ADMINISTRATIVO
Lic. Sindy Yazmín Góngora Cervera
AUXILIAR DE LA COORDINACIÓN DE APOYO PLENARIO Y
ARCHIVO ADMINISTRATIVO
Lic. Vianey Aracelly Arcila Maury
OFICIAL DE PARTES
C. Adriana Cecilia Grajales Koyoc
SECRETARIA DE COMISIONADA
PRESIDENTA
Lic. Kristy Elizabeth Estrella Chí
SECRETARIA DE COMISIONADA
Lic. Diana Denisse Vázquez Heredia

SECRETARIA DE COMISIONADO
C. Rebeca Marisol Barbudo Aranda
DILIGENCIERO
C. Edwin Rejón González
DILIGENCIERO
C. Félix Guillermo Pérez Flores
DILIGENCIERO
C. Miguel Rodulfo Martínez Magaña

U CHÍIKULIL MEYJLILO'OB.

SECRETARÍA EJECUTIVA

SECRETARIA EJECUTIVA

Lic. Leticia Yaroslava Tejero Cámara

COORDINADORA DE EVALUACIÓN

Lic. Elina Estrada Aguilar

COORDINADOR DE PLANEACIÓN

Lic. Sergio Arsenio Vermont Gamboa

AUXILIAR DE LA COORDINACIÓN

DE PLANEACIÓN

Lic. Ana Leyle Guadalupe Uicab Uicab

AUXILIAR DE LA COORDINACIÓN

DE PLANEACIÓN DE ATENCIÓN A GRUPOS

MAYA HABLANTES

Lic. Ismael Puc Moo

AUXILIAR DE LA COORDINACIÓN

DE PLANEACIÓN

Lic. Mario Rodrigo Escalante Galaz

AUXILIAR DE LA COORDINACIÓN DE EVALUACIÓN

Lic. Glendy del Socorro Chable Lizama

AUXILIAR DE LA COORDINACIÓN DE EVALUACIÓN

Lic. Alejandra Paulina Quesnel Moguel

SECRETARIA

C. Maribel del Socorro Ordoñez Rodríguez

SECRETARIA DE RECEPCIÓN

C. Maria Aracelly Pacheco Pinelo

DIRECCIÓN DE ADMINISTRACIÓN Y FINANZAS

DIRECTORA DE ADMINISTRACIÓN Y FINANZAS

C.P. Virginia Rosalía Angulo Vázquez

COORDINADORA DE ADMINISTRACIÓN Y FINANZAS

C.P. Adda Carolina Alpuche Vázquez

AUXILIAR DE FINANZAS

C.P. Cynthia Rosado Osorio

AUXILIAR CONTABLE

C.P. Irazú Guadalupe Baeza Cornel

AUXILIAR DE ADMINISTRACIÓN

C. Gerardo Manuel Fernández Sierra

AUXILIAR DE CUENTAS

C.P. Jesús Enrique Manrique Canul

DIRECCIÓN DE DIFUSIÓN Y VINCULACIÓN

DIRECTORA DE DIFUSIÓN Y VINCULACIÓN

Lic. Myriam del Carmen García y Hernández Duque

COORDINADORA DE DIFUSIÓN

Lic. Ana Laura Hernández López

AUXILIAR DE DISEÑO

L.D.G. Silvia Márquez Medina

AUXILIAR DE DIFUSIÓN

Ing. Priscila Patricia Enriquez Marín

AUXILIAR DE VINCULACIÓN

Lic. Evangelina Sosa Góngora

AUXILIAR DE MEDIOS

Lic. Erik Josué Santoyo Suárez

U CHÍKULIL MEYJLILO'OB.

SECRETARÍA TÉCNICA

SECRETARIO TÉCNICO
Lic. Jorge Oliveros Valdés
JEFA DE DEPARTAMENTO DE PROYECTOS
Lic. Hilen Nehmeh Marfil
JEFA DE DEPARTAMENTO DE EJECUCIÓN
Lic. José Antonio Pérez Caballero
PROYECTISTA
Lic. Lirio Aneth Canto Fajardo
PROYECTISTA DE EJECUCIÓN
Lic. Karla Alejandra Pérez Torres
COORDINADOR DE SUSTANCIACIÓN DE
PROCEDIMIENTOS POR INFRACCIONES A LA LEY Y
EJECUCIÓN
Lic. José Manuel Noh Caamal
AUXILIAR JURÍDICO DE SUSTANCIACIÓN
Lic. Annette Affifa Barquet Peniche

AUXILIAR JURÍDICO DE SUSTANCIACIÓN
Lic. Humberto Granadillo Cantón
AUXILIAR JURÍDICO DE PROYECTOS
Lic. Carolina de Fátima Mendez Koh
AUXILIAR JURÍDICO DE PROYECTOS
Lic. Mario Augusto Chuc Flota
AUXILIAR JURÍDICO DE EJECUCIÓN
Lic. Eréndira Buenfil Viera
AUXILIAR JURÍDICO DE EJECUCIÓN
Lic. Alejandro Novelo Escalante
AUXILIAR DE SUSTANCIACIÓN
Lic. Angel Javier Soberanis Caamal
AUXILIAR DE SUSTANCIACIÓN
Lic. Eduardo Alejandro Sesma Bolio
NOTIFICADOR
Lic. Raúl Alberto Castillo Cervera

CENTRO DE FORMACIÓN EN TRANSPARENCIA, ACCESO A LA INFORMACIÓN Y ARCHIVOS PÚBLICOS

DIRECTOR DEL CEDAI
C.P. Álvaro de Jesús Carcaño Loeza
COORDINADORA DE CAPACITACIÓN Y
PROYECTOS EDUCATIVOS
Lic. Paula Cristina García Aranda
AUXILIAR DE PROYECTOS EDUCATIVOS
Lic. Clarissa Abigail Torres Martín
AUXILIAR DE CAPACITACIÓN
Lic. Elma Cristi Dzib Duarte
COORDINADORA DEL CENTRO DE EVALUACIÓN
Lic. Adda Isabel Castellanos Ávila
AUXILIAR DE CAPACITACIÓN
Lic. Carlos Armando Jiménez Pantoja
AUXILIAR DE EDUCACIÓN
Lic. Oscar André Ciau Mena

AUXILIAR DE CAPACITACIÓN EVENTUAL
Lic. Sandra Yazmin Romero Herrera
AUXILIAR DE INVESTIGACIÓN Y
ESTADÍSTICA EVENTUAL
Lic. Ignacio Federico Pastrana Flores
AUXILIAR DE CAPACITACIÓN EVENTUAL
Lic. Melchor Alberto Santiago Medina

DIRECCIÓN DE TECNOLOGÍAS DE LA INFORMACIÓN

DIRECTOR DE TECNOLOGÍAS
DE LA INFORMACIÓN
Ing. José Manuel Palomo May
COORDINADOR DE SISTEMAS
Ing. Juan José May Uc
AUXILIAR EN ADMINISTRACIÓN Y
SOPORTE TÉCNICO
Ing. Leidi Vanessa Magaña Zaldivar
AUXILIAR DE SISTEMAS
Ing. Jorge Iván Burgos Aguilar

Avenida Colón No. 185 x 10 y 12 Col. García Ginerés. C.P. 97070.
Tel.: (999) 925 86 31, Fax: 925 87 44 . Lada sin costo: 01 800 0046247.
Mérida, Yucatán, México.

Síguenos en:

www.inaipyucatan.org.mx